

Uredništvo:

Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišče, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravišтво:

Schillerjeva cesta št. 3.

Naročnina znaša za avstro-ogerske dežele:

celoletno . . . K 25.—

polletno . . . K 12.50

četrtletno . . . K 6.75

mesečno . . . K 2.10

Za Nemčijo:

celoletno . . . K 28.—

za vse druge dežele i. Ameriko K 30.—

Naročnina se pošilja vnaprej.

Za oglase (inzerate) se

plačuje od četverstopne pete vrste po 12 h, za večkratne natis primeren popust.

Posamezna štev. stane 10 h.

Štev. 97.

Telefonska številka 65.

Celje, v soboto, 30. aprila 1910.

Čekovni račun 48.817.

Leto II.

Novi tiskovni zakon.

Tiskovni odsek državne zbornice, kateremu predseduje dalm. poslanec Ivčević, je malone gotov s svojim posvetovanjem o novem tiskovnem zakonu; upati smemo torej, da pride zakon še v poletnem zasedanju državne zbornice na dnevni red in bode to delo, ki čaka že od Koerberjevega ministrovanja sem rešitve, končno vendar enkrat rešeno. Od Koerberjevega zakonskega načrta je seveda le malo ostalo; glede proste kolportaže, »popravkarjenja« in tiskovnih pravd zaradi razžaljenja časti je tiskovni odsek sklenil temeljite spremembe.

Zelo važna je določitev proste kolportaže, ki je po § 23 današnjega tiskovnega zakona prepovedana. Kdorkoli bode hotel prodajati na ulici ali v javnih lokalih časopise, bode moral ta naznaniti pristojni politični oblasti in bode dobil takoj legitimacijo; moral se pa bode izkazati, da je že 18 let star. Po 10. uri se ne bode smelo več glasno izklicevati ime časnika, po 12. uri pa bode prodaja sploh prepovedana. V okoličini cesarskega dvora in javnih šol se ne bode smelo prodajati tiskovin; ravno tako se ne bode smelo jih izklicevati pred uradi tekom uradnih ur in pred cerkvami. Po hišah pa bode prej ko slej prepovedana kolportaža, ker je tiskovni odsek izrekel bojazen, da bi se težko kontroliralo prodajanje umazanih knjig in brošur. S prosto kolportažo se bodo odprle našemu časopisu nove poti za uspešen razvoj. Provincijalni listi sicer ne bodo imeli bogvekoliko od nje, tembolj pa se bode razvilo časopisje po večjih mestih. Pri nas n. pr. pridejo Maribor, kolikortoliko Celje, Ljubljana, Trst in Gorica resno za razvoj tiska v pošte. Da je bila kolportaža, ki je po vseh sosednih državah že davno upeljana, pri nas prepovedana, je sploh nekaj zastarelega — prava posledica starega avstrijskega uradnega »copfa«.

Zanimivo je tudi, kako je tiskovni odsek uredil popravljanje. Po Koerberjevem zakonskem načrtu je bilo dovoljeno uredniku, popravek vreči v koš, ako je mogel dokazati njegovo neresničnost. § 19, sedaj § 26 — pozor, gg. župniki in kaplani! — se glasi odsele sledeče: »Na zahtevo prizadete oblasti ali posameznika se mora sprejeti brez čitanja ali dostavkov vsak popravek, ki se omejuje na to, da v časopisu objavljene neresnične trditve popravi ali v odgovor navede druga dejstva.« Ako je poteklo od objave 6 tednov, potem lahko vrže urednik popravek v koš. Da bi se popravkarjenje preveč ne razcvetelo, je

sprejel tiskovni odsek v § 27 sledeči pasus: »Ako bi se dognalo, (v slučaju, do odgovorni urednik ne priobči popravka), da je odgovorni urednik ravnal v dobri veri, potem se ga naj ne kaznuje.« S tem se seveda lahko sodniki precej svobodno gibljejo in popravkarji ne bodo prišli vedno na svoj račun.

Najbolj pa se bode zanimala nedvomno naša javnost za nove določbe glede kazenskega postopanja proti tiskovnim prestopkom zaradi razžaljenja časti. Premnogi slučajji so dovolj jasno dokazali, da si more pri nas dobiti razžaljeni državljani le redkokdaj v porotni dvorani zadoščenje za žalitve v časopisju. Deloma je krivo politično mišljenje porotnikov, deloma pa pomanjkanje pravega razumevanja za to, kar se more smatrati za razžaljenje časti. Ker spadajo vse tiskovne pravde glasom osnovnih drž. zakonov pred porotnike in vlada ni hotela spremeniti teh zakonov, si je vlada najprej pomagala s tem, da je hotela preglasiti vse tiskovne pregrehe v častnih zadevah le kot prestopke, ki spadajo pred posameznega sodnika. Proti temu pa se je pojavil hud odpor; časnikom bi bila takorekoč usta zavezana, kajti vsaka ostrejša kritika bi bila izključena in povrh tega tudi ne gre, da bi ena oseba odločevala v častnih zadevah, ki so včasih zadeve celih strank in ima lahko sodnik že vsled svojega političnega mišljenja, ki se ne da vedno popolnoma zatreti, lahko napačno mnenje o njih. Tiskovni odsek se je po dolgem posvetovanju odločil za prisodniška sodišča (Schöffengerichte). Samo o njihovi ureditvi si še ni popolnoma na jasnem. Jedna verzija zahteva, naj bi se tiskovno sodišče sestavilo iz treh poklicnih sodnikov in treh lajkov, druga pa, da bi bili trije sodniki in 4 lajki. O tem bo izgovorjena zadnja beseda še-le prve dni prihodnjega meseca. Ako se posreči doseči v drž. zboru večina za ta način sojenja o tiskovnih prestopkih, kolikor se tičejo razžaljenja časti, potem bomo imeli še to poletje novi tiskovni zakon.

Hofrichter — kriv!

Hofrichter osumljen.

Od dne 27. novembra je nadporočnik Hofrichter v garnizijskem zaporu na Dunaju. Osumili so ga, da je on tisti zločinec, ki je tako hipavsko in zavratno poslal 14. novembra nekaterim oficirjem generalnega štaba cijankali, češ, vzemite in zaužijte, ker to je zdravilo, ki vam bode kmalu pomagalo in vas okrepa tako previdni, da se dunajskega darila niso do-

pilo. Deloma so bili oficirji zdravi in močni, deloma taknili in to nevede v svoj blagor. Eden pa, nesrečni stotnik Mader, je bil neverjetno lahkomišeln in — s smrtjo je plačal svoj nepojmljiv čin. Ko je prišla zadeva na svetlo, so počeli iskati zločinca. Nismo ga našli, so mislili, a vendar so zaprli onega, ki so ga najbolj sumili. Nadporočnik Adolf Hofrichter iz Linca — on je tisti — je včeraj na Dunaju priznal, da je kriv ...

Hofrichterjevo obnašanje.

Vojaški zdravniki, ki so Hofrichterja v ječi pogosto obiskovali, so mu že več časa zagotavljali, da pač ni nobene nade, da bi bil on še kdaj prost, kajti že do sedaj nabrani dokazi pričajo in govorijo o njegovi krivdi. Hofrichter se je upiral. Kdor je zasledoval naš list, ki je vedno na novo poročal o Hofrichterjevi zadevi, če se je pojavil kak novi dokaz ali vsaj slutnja, da je mogoče, da bode preiskava slednjič morala kreniti na drugo stran, bo pač dovolj informiran o Hofrichterjevem »značaju« in njegovih lastnostih, ne bode mu pa znano oficirjevo obnašanje zadnjih dni. — Že dalje časa se je kazalo pri Hofrichterju, da duševno grozotno trpi; povzročili so to težki dnevi sedaj minolega tedna. Trpel je, vest ga je pekla, žgalo mu je dušo in on ni vedel temu nobene druge pomoči, kakor da je govoril in povedal, kar so drugi ljudje že itak prepričano vedeli, ali pa vsaj mislili, da je tako. On je res kriv. Včeraj je rekel, naj ga vedejo pred preiskovalnega sodnika stotnika Kunza, kateremu je takoj brez pomislekov krivdo obstal. Dokazi so se kopicili, mreža v katero je padel, se je bolj in bolj oživila, uiti ni mogel več. Kaj storiti? Opustiti hlinjenje, kazati se zopet pametnega, opustiti hinavsko versko blaznost, iznebiti se želji po sredstvih, ki bi razburjala živce ter — obstati.

Motivi dejanja.

Nesrečni nadporočnik je priznal, da je poslal 10 oficirjem strup za to, ker bi rad prišel v generalni štab, kar bi mu pa ne bilo mogoče, če bi ti dolgo živeli. Pred leti je že bil v generalnem štabu, a potem so ga dali k polku, kjer mu je že takrat dožorel sklep, ki ga je lani izvršil. Hotel je ustvariti sebi in ženi sijajen socialen položaj. Drugi motiv je baje njegova ljubezen do žene, katere pa včasih ni kazal na posebno lep način, razven če je mislil, da sta ljubezen in zvestoba dva pojma, ki popolnoma lahko obstajata drug brez drugega.

LISTEK.

Oče Kondelik in ženin Vejvara.

18

Ceški spisal Ignát Herrmann. —

Z aytorievim dovoljenjem poslovenil Stanko Svetina.

Kakor želite, prosim,« se je vdal Vejvara. Čeprav mislim, da bi ...»

Umolknil je. Ni vedel, kaj bi nasvetoval.

»Ali znate pot na Karlov Tyn?« je vprašal Kondelik, ko se je naglo odločil.

O, prosim, gospod,« je odgovoril Vejvara kakor od smrti vzbujen. »Imava mape — ne moreva se zmotiti ...»

»Torej ne stojva tukaj in pojdiva!« je zaklical Kondelik.

Jezno je pogledal na hahljajoče se železniške delavce, hitel je skozi čakalnico, komaj mu je Vejvara sledil in za trenotek sta bila na ulici. Mojster je obstal in se je obrnil k Vejvaru:

»In sedaj govorite, Vejvara! Kam greva, da ne bova zašla. Potegnite mapo!«

»O teh imam dosti« je esegel Vejvara za pas, »ampak sedaj jih ne potrebujeva. Do Huhel najdeva brez mape, potem pa greva v Radotin — to je približno polovico pota. Prepričan sem, gospod, da dojdeva v Radotinu četo, ki je šla peš, ali pa tam poižvemo, kod so šli. V najslabšem slučaju — — —»

»Kaj pa, v najslabšem slučaju?« je vprašal mojster.

»V najslabšem slučaju — gospod — bi lahko počakala v Radotinu na nočni vlak in bi se peljala naravnost na Tyn — — —»

Mojster Kondelik se je zopet vstavil in neodločno gledal Vejvaro. To ni slaba misel. Toda naglo se je vzravnal, napel prsa in odločil:

»Ne, Vejvara, sedaj greva — ravno sedaj greva! Sva dva — bilo bi hudo, ako bi to stvar opustila. Na pot!«

Ne more se povedati, kaj je gospoda Kondelika vzbudilo k tej junaški odločitvi. Ali je bila to samozavest, da tiči v sokolski obleki, kateri ni hotel prvič delati sramote, ali se je v njem prebudila res sokolska kri ali je to naredil pod vplivom škodaželjnih pogledov mimogredočih, ki so se vstavliali in v mali oddaljenosti obkolili dva sokola, ki sta stala tu kakor mokri kokoši in ki nista vedela, ali naj se napotita v neznanu, tajno daljavo, ali naj se vrneta k toplemu, domačemu ognjišču. Naj bi bilo karkoli, mojster Kondelik sam ni vedel za to in pozneje ni razumel, zakaj se je izročil tako lahkomišeln v tisočere nevarnosti in divje dogodke tega nečuvnega izleta.

No, da, to je bil eden izmed onih trenotkov, ko se junaški moški značaji silijo v neodločen boj z Usodo, ki peljejo vojskovodjo v odločilno bitko.

»Ali greva gospod?« se je oglasil Vejvara, ki je bil še neodločen.

»V Radotin!« je zapovedal mojster Kondelik.

In čez nekaj časa sta imela Smichov za hrbtom.

Vejvara je sunil »oficirko« nazaj na hrbet in je korakal na levi strani mojstrovi. Zdelo se mu je, kakor bi poleg njiju korakal še nekdo tretji, nekaj nevidnega, kar se jima je pridružilo na kolodvoru, ne, kaj kakor Usoda, ki jima pripravljala nadaljne skušnje. Vejvara se je trudil, da bi zapodil to neprijetno predstavo, toda trudil se je zastonj. Ni se mogel otesti misli, da se prigrdi nekaj neljubega. O zase se ni bal — kaj, on se ni zmenil za neprimlike; ampak gospod Kondelik! Samo, da bi se temu ničesar ne zgodilo!

Nedeljsko solnce se je dvignilo veselo nad pokrajino in je gredo takoj zjutraj. Kazalo je, da bode soparen poletni dan, ki bo veljal mnogo potu. Približno ob sedmi uri sta se približevala Karlovemu Tynu z dveh strani dve sokolski četi. Ena je prihajala od Trebonja, druga od Morin. Bili sta enako oddaljeni od Karlovega Tyna in ste se bližali z enako hitrostjo. Videti je bilo, da so bili pohodi dobro preračunjeni. Sokoli so se dobro naspali — vsaka četa

drugje — in korakali so sedaj čilo in veselo k starodavnemu, zgodovinskemu gradu Karlovemu. Približno čez pol ure sta se četi sešli pod Karlovim Tynom, v dveh gostilnah na vrtu se je razvilo življenje. Tukaj je bil naročen zajutrek in lačni potniki niso mogli dočakati pokrepčila.

Po osmi uri je prišel iz Prage prvi vlak z izletniki, in med prvimi, ki so izstopili, je bila gospa Kondelikova z gospico Pepico. Hiteli sta v Budnan in sta stopili v prvi vrt, kjer so se rdečile sokolske srajce. Bili ste prepričani, da prideti vkup z gospodom Kondelikom in z Vejvaro in bili ste radovedni, kako je zadovoljil očeta »tajni izlet«.

Ampak tu ni bilo niti Kondelika, niti Vejvara. gospa je pregledala oprezno vse mize, zopet in zopet — nič ni pomagalo — našla ni nobenega.

Na svoje vprašanje je dobila odgovor, da sedi tudi v drugi gostilni četa sokolov. Dami sta torej hitehli tja, pa tudi tukaj nista našli, kar sta iskali. Vpraševali sta sokole, toda Kondelika ni nikdo poznal — saj je bil popolnoma nov član. Poprašali sta po Vejvaru — in naenkrat je odgovorilo pet, deset glasov, kako je bratu Vejvaru ušel vlak in kako se je napotil z drugim, neznanim bratom najbrže peš na Karlov Tyn.

»In to je bil ravno moj mož!« je rekla gospa Kondelikova boječe. »To je bil Kondelik — prosim vas, gospodje, ali ni med vami?«

In v trenutku je zagrmel po vrtu klic: »Kondelik! Brat Kondelik se išče!«

Nikdo se ni oglasil. Gospa Kondelikova je bila vsa iz sebe, in gospodični Pepici je šlo skoro na jok. Moj Bog in Mati božja! Kaj se je z njima zgodilo? Kam sta šla? Sama! Ali jih ni kdo pobil na potu? Ali jima ni vkradel vsega, kar sta imela?

Takoj se je raznešla med vrstami sokolov na obeh vrtovih govorica o bratoma Vejvaru in Kondeliku, ki sta izginila. Nikdo ni niti slutil, kam bi se naj napotila.

Morda sta ostala v Pragi, se je oglasil nekdo.

»O, ne!« je ugovarjala gospa Kondelikova. »Saj sve šli zjutraj od doma — mož se ni vrnil domov!«

Odkod je dobil strup?

Radi Hofrichterja je postala cela vrsta ljudij nesrečna. Govoriti nam je o rodovini, ženi, otroku, do-roščnem profosu Tutmannu in sedaj še o Hofrich-terjevem sorodniku lekarnarju Appelu v Freiwal-dauu, ki mu je baje pred časom poslal strup, ne da bi mu vedel za namen. Tudi proti Appelu se je sedaj začela sodna obravnava in kdo ve, kako se še bo-de iztekla. A vse to je radi Hofrichterja.

Kdo je poslal strup?

Kakor smo že omenili, se je Hofrichter že dalje časa bavil s svojo peklensko nakano. Kadarkoli se je avansiralo, ni bilo med onimi njega, ki bi bil toli rad prišel v generalni štab. To mu je že presedalo. Prvo polovico novembra je poslal svojo ženo na Du-naj, da bi nemoteno izvršil svojo namero. Dne 13. novembra se je odločil za usodni korak. Se mu je pač morala roka tresti, ko je pisal pisma in drhteti noga, ko je šel na vlak, kateri ga je zapeljal v pogubo! Do-spel je na Dunaj in vrgel pisma v poštno škatljico na Mariahilfergürtlu. Posledica in uspeh je znan.

Hofrichterjeva žena.

Prošlo soboto je bila gospa Hofrichter v Lincu, kjer je prodala pohištvo in razne druge reči. Nosila se je črno in kakor se vidi, se je z usodo že sprijaz-nila. Ona je prepričana, da bodo izpoznali soproga norim in ga spravili v blaznico. Žaluje močno za njimi, a izgleda nad vse zdravo in sveže. Sklenila je, da se naj zakon loči in ona si nadene za se in za tri-mesečnega sinka prejšnje ime Gerersdorfer in da odrine nekam v tujino. Sram jo je lastnega moža. Pomljivo!

Njena usoda.

Sedaj zaslišavajo tudi ženo in jo imajo v poli-cijskem zaporu na Dunaju. Gre se za to, da se doka-že, da li je ona vedoma krivo pričala, ker se nekaž ne strinja z moževimi izpovedbami, ali če je morda celo sokriva. Sumijo jo zelo, da je krivo pričala. Hof-richterjeva vedno plaka in se solzi.

Hofrichter po izjavi.

Sicer se od nekoč zatrjuje, da Hofrichterjevo priznanje ni popolno, ali oficirju je videti po njego-vem obnašanju, da je resnico govoril. On je ves po-trt. Ne govori nič, ne gane se nič. Opozujejo in stra-šijo ga zelo strogo. Stvar bi bila dovršena: Zavraten umor in devetkratni poizkus. Posledica je smrtna kazen, če ga ne pomilosti sam cesar, ali če obtož-neč svoje izjave ne prekliče. Če pa zopet pove, da ni kriv, smo seveda zopet pred zagonetnim slučajem.

Politična kronika.

O DELAZMOŽNOSTI ŠTAJERSKEGA DEŽELNEGA ZBORA.

piše nekdo iz »poslanskih krogov« v praški »Union« na uvodnem mestu. Člankar izvaja med drugim: »D o k a k e g a s p o r a z u m a j e š e d o l g a p o t. Obstrukcija v štajerskem dežel-nem zboru se mora ravno tako premostrivati kakor je v resnici. Izbruhnila je vsled splošne nevolje slo-venskega prebivalstva na Sp. Štajerju, da se vendar enkrat začne odločen boj proti slabemu gospodarstvu, nemškonačionalne večine v štaj. deželnem zboru, bodisi v narodnem in gospo-

darskem oziru. Celi sedanji vladni sistem in pa sistem, ki vlada v štaj. dež. zboru in odboru je rodil sadove, iz katerih je morala vznikniti ob-strukcija. V s p r e m e m b i t e g a s i s t e m a j e i s k a t i t e m e l j z a s p o r a z u m. Ako je vladi (na katero je članek očitno naslovljen) do rednih razmer v štajerskem deželnem zboru, potem mora iskati podlago za sporazum tam, kjer jo je mogoče najti. Rešitev narodnostnega vprašanja se ne more izvršiti enostransko za Češko, mora se istočasno izvršiti tudi za koroške in šta-jerske Slovence. Ako se delitev deželnega kul-turnega sveta in dež. šolskega sveta na Češkem tako dobro obnaša, zakaj bi ne imeli iste tudi na Štajerskem? Vlada naj pride s takimi predlogi k slovenskim poslancem, potem se bode dalo z njimi govoriti. Samo umaknjenje Wastianovega predloga nikakor ne zadostuje za premestitev pre-pada med Slovenci in Nemci. Tak sporazum bi bil le kratko premirje. . . Gospodstvaljelnost in šovinizem gotove graške gospode pa ne daje mnogo upanja na sporazum. Ako se pogajanja razbijejo, nimajo Slovenci ničesar za izgubiti; ve-čina jim ne spolni nobene izmed njihovih zahtev. Slovenci pa dobro vedo, da ima dežela prazne blagajne in da rabijo Nemci nove davke za svoje investicije na Zg. in Srednjem Štajerju; k spora-zumu sili tudi bankerotno mesto Gradec, ki rabi novo mnogomilijonsko posojilo, za katero bi naj dežela prevzela poroštvo«. — Da, tako je. Želimo samo, da bi tako energično govorili domači kle-rikalni listi in bi dokazali z odločno izjavo Slov. kluba v deželnem zboru vred, da ne popuste, temveč nadaljujejo boj tako dolgo, dokler ne bodo spolnjene gori navedene zahteve. Zahrbtnosti in tajni »neoficijski« dogovori ter pogajanja se morajo končati, ako hočemo v svojem velikem boju zmagati.

VSESLOVANSKI KONGRES V SOFIJI.

V torek dne 26. apr. je govoril načelnik pri-pravlj. odbora za vseslovanski kongres v Sofiji, S. S. Bobčev v sofijski »Slovanski besedi o kon-gresu. Navajal in razlagal je zgodovino dosedanega novoslovanskega gibanja in omenjal, da delajo za kongres poleg novoslovanskih vodjev tudi časniki, zdravniki, sokoli in visokošolci, ki se sni-dejo iste dni v Sofiji iz vseh slovanskih krajev na posvetovanje. 5. julija se prične slovanski časniškarski kongres, od 7. — 9. julija pa se vrši kongres slovanskih zdravnikov. Koncem svojega govora je pozval Bobčev sofijsko meščanstvo, naj kar najpristrčneje sprejme drage slovanske goste.

SRBO-BOLGARSKA CARINSKA ZVEZA.

Dopisnik belgrajske »Politike« je vprašal bulgarskega finančnega ministra Salabaševa, ali je kaj resnice na vesteh, da se vrše med Srbijo in Bolgarijo dogovori glede carinske zveze. Mi-

nister je izjavil, da za sedaj ni potrebe po takih dogovorih, ali da je našla ideja v merodajnih krogih simpatičen odziv, je gotovo. Pogajanja pa se bodo vršila kasneje, ko bodo sklenjene trgovske pogodbe med Srbijo in Avstrijo ter Srbijo in Turčijo.

KONFLIKT ZARADI KRETE.

Novoizvoljeni krečanski poslanci hočejo pri-segati v ime grškega kralja. Baje jih provizo-rični krečanski guverner ne bode oviral. Turška vlada je obvestila obrambne velesile, da ne bode trpela takega kršenja svoje suverenitete; obrambne velesile pa groze sedaj Krečanom, da pošljejo svoje bojne ladije v krečanske vode, ako poslanci ne opustijo svoje nakane.

OBČINSKE VOLITVE NA DUNAJU.

Včeraj so se vršile iz 1. razreda občinske volitve v vseh 21. okrajih. Šlo se je za 48 od-bornikov. V 1., 2. in 9. okraju so bili izvoljeni zopet liberalci, v ostalih pa krščanski socijalci, razun v 19., kjer je dosedanji liberalni obč. od-bornik dr. Reisch propadel. V 4. in 14. okraju pride do ožjih volitev, vendar je zmaga kršč. socijalcev skoraj zasigurana; v 8. pa pride do ožjih volitev med kršč. socijalci samimi, ker kandidira urednik »Deutsch. Volksbl.« na Dunaju cesarski svetnik Vergani na lastno pest. Posestno stanje poša-meznih strank ostane torej precej isto, kakor je bilo doslej.

Velik javni ljudski shod

se vrši

v nedeljo 1. maja 1910 ob 3. uri pop. v gostilni
g. Jakoba Zabavnika

v Jastrebitz pri Sv. Bolfenku nad Središčem.

Dnevni red:

1. Politični položaj v drž. in dež. zboru.
2. Narodna stranka in njeni nasprotniki.

Bolfenčani in sosede, pridite mnogobrojno!

Štajerske novice.

v »Nekoliko odgovora«. Ne bodemo ničesar novega povedali spodnještaj. javnosti, ako pono-vimo poldrugó leto staro resnico, da je marib. »Straža« jeden izmed najneumnejših listov pod božjim solncem. Kar se spominjamo, še nismo do-živeli od glasila katoliške »intelligence« kakega stvarnega odgovora. Vedno poberejo v uredništvu tega lista kako besedo iz naših člankov in notic — in potem se začne slavnoznani »Eiertanz«. — Pred tremi dnevi smo priobčili iz peresa nekega starejšega rodoljuba iz Maribora dopis, v katerem je bilo mnogo za klerikalce zelo neprijetnih res-

»Ampak kam sta šla torej, za vraga!« je zakli-cal neki telovadni voditelj. »Saj nista vedela za cilj pota!«

»O, vedela,« je trdila gospa, »vedela, da se gre sem! Saj zato sva prišli za njima!«

»No, potem bodite brez skrbi,« je tolažil prestrašeni dami voditelj. »Ako vesta, kje smo, potem nas najdeta. Zamudila sta se kje, morda zaspala — vi-deli bode, da prideta!«

Toda to ni spravilo gospo Kondelikovo in Pepico v nič boljšo voljo. Sedli ste v kot vrta in sta žalostno gledali veselo sokolsko družbo, v kateri je manjkalo dveh članov, za katere je njima bilo največ. Pozneje so se sokoli dvignili in stopali višje, da si ogledajo grad.

Ura je minila za uro, prišel je čas obeda, nikdo ni prišel. Gospa Kondelikova je naročila obed za štiri osebe, ker je trdno upala, da pride med tem Kondelik z Vejvaro v Budnan — zastonj. Sedaj je sedela pri juhi sama s Pepico in je jedla brez gladu, brez teka. Pepici je kanila solza v vsako žlico, ki jo je nesla k ustom.

Naenkrat, ravno ko je prišlo na mizo meso, je nastal doli na cesti nekaj šum. Od ravno nasprot-ne strani, odkoder so prišli zjutraj sokoli, so pridrča-le lojtnice in skozi njih prečnice sta se svetili dve srajci.

»Maroti!« je zaklical nekdo na vrtu in gospa Kondelikova je pustila vilice in je hitela iz vrta na cesto in klicala:

»Kondelik! Gospod Vejvara!«

Da, bila sta Kondelik in Vejvara. Voz se je vsta-vil pred vrtom, Vejvara je hitro skočil doli — ni bil torej »marot«. Ampak kakšen je bil mojster Konde-lik! Komaj je zlezal iz voza in ko se je postavil, je stal ves skrivljen, kakor bi ga s križa snel. Bos je bil pravzaprav v modrih nogavicah — gospa Kondeli-kova je takoj spoznala, da so to tuje — a na rami sta mu bingljala dva para čevljev. Eni so bili njegovi lastni, drugi so bili težki kmečki čevli, hlapčevški, ogromni s podkovanimi podplati, s podkvami na pe-

tah, z neštevilnimi krpami in na vrhu so bili kakor želvin oklep.

Gospod Kondelik niti zinil ni in je pomignil ženi, da bi ga peljala k mizi in hodil je za njo kakor po jaj-cih. Vejvara je plačal voznika, voz se je obrnil in zo-pet oddrčal, odkoder je bil prišel.

»Kaj se je zgodilo, Kondelik, za božjo voljo, pro-sim te, povej mi!« ga je vprašala gospa polglasno.

»Ničesar ne prosi, molči in jej!« je odgovoril Kondelik s hripavim glasom, »in meni tudi dajte kaj. Od lakote bom umrl!«

Gospa je polnila možu krožnik z juho in se ni mogla zdržati, da ne bi še enkrat vprašala:

»Ampak prosim te, odkod prihajaš Kondelik?«

»S tajnega izleta!« je odvrnil mojster. Ampak to ni prava beseda: odvrnil. Ne, zagodrnjal je ti dve besedi kakor razdražena zverina, ki se pri-pravlja, da bi se zdajzda vrgla na lovca. Gospa je videla, da ni dobro sedaj z njim govoriti, umolknila je in je vprašujoče pogledala Vejvaro. Vejvara je sklonil glavo. Vest ga je strašno pekla.

Od obeda do večera, do odhoda vlaka si je dajal gospod Kondelik na noge mrzle obkladke. Imel jih je strašno otekle. Žena njegova in hčer sta sedeli tu molče, Vejvara je izpregovoril celo popoldne le par stavkov, Kondelik je zadremal. Bolj vesel, kakor najbližja okolica slikarjeva, so bili ostali brati sokoli. Dovtipneži so imenovali brata Kondelika »četvero-nožnega« sokola — zaradi dveh parov čevljev, ki jih je prinesel — in ta priimek se je razletel v tre-notku po celi družbi.

Trenotke, medtem ko je mojster zaspal, je vpo-rabila njegova žena, da bi zvedela kaj več o usodi zgubljenih sokolov. Tupatam je Vejvara sramežljivo priznal, da sta zvečer zašla v kljub izvrstnim »gene-ralštabkam« malo strani od pota — nesrečnik je za-molčal, da je ta »malo« znašal približno tri ure na sever — da sta se slednjič utrujena zgrudila v ne-kem neznanim kraju, kjer sta prenočevala in da zju-traj ni mogel gospod Kondelik obuti novih čevljev, ker je imel vse stlačene noge, nenačavane na tako

hojo. Moral si je izposoditi od hlapca v gostilnici druge čevlje, da bi šel lahko dalje. Toda hoja v teh hribovskih škornjih je bila še težavnejša. Po dveurni hoji se je zgrudil mojster tam nekje na Trnjevnem klancu in da bi mogla priti do Karlovega Tyna, sta morala najeti lojtnice. Vejvara je molčal o očitaniu, s katerim ga je mojster obsipaval na poti in kako mu je svetoval, da naj bi postal razkazovalec in spremljevalec po Češkem kraljestvu.

Pri odhodu v Prago so se poslužili Kondelikovi z Vejvaro prvega večernega vlaka in iz zapadnega kolodvora jih je odpeljala kočija v Ječno ulico.

V kočiji je bilo še mesto za četrtega, toda nikdo ni rekel Vejvaru, naj prisede. Rada bi to storila go-pa, toda ni si upala, ko je pogledala soproga. Zdel se ji je tako grozen, kakor oni velikan iz pravljice o treh zlatih laseh, in gospod Kondelik še vedno ni govoril in pogledal nikogar.

Ko je rodbina zlezla v kočijo, je pristopil Vej-vara in je skoro šepetaje prosil mojstra:

»Prosil bi vas za čevlje, gospod ... Ako dovo-lite, preskrbim pošiljatev za onega hlapca ...«

»Bodite tako dobri, brat Vejvara,« je mrmral gospod Kondelik, »in zahvalo mu priobčim v časopi-sih! Ampak pazite, prosim vas, da jih ne izpustite iz rok —!«

Vsaka beseda, kakor bi Vejvaru rezal kožo. Po-klonil se je in priporočil; že je mislil kočijaž pognati.

V poslednjem trenutku se je mojster Kondelik vzpel na okno in je rekel zbadljivo Vejvaru:

»Brat Vejvara, ko zveste zopet o kakem t a j n e m i z l e t u, ne pozabite na mene — niti dočakati ne morem! Ampak da vzamete s seboj tudi mapo od Afrike — človek ne ve, kam pride z vami ...«

Usramočen, potrj je stal Vejvara tu in je gledal ves obupan na oddaljujočo se kočijo.

Srce Pepičino je hitelo za njim, spremljalo ga je do doma. Toda Vejvara ni vedel za to.

Dalje sledi.

nic; „Straža“ ga imenuje za to osla, v članku navedena, splošno znana dejstva pa „zastarela obrekovanja, sumničenja in laži“. To je seveda cenen odgovor, ki pa ne dela časti ne listu ne njegovim urednikom in samo potrjuje trditev dotičnega gospoda, da so duhovniki zašli danes že tako daleč v svoji strankarski zagrizenosti, da nabiralcem za narodna društva kažejo — fige in s tem kažejo svojo neizobraženost ter surovost. Ljudje, ki se izogibajo vsaki odkriti in pošteni besedi, niso ne politični ne zasebni poštenjaki.

V G. deželni poslanec dr. Korošec prosluli zastopnik delavcev in siromakov sploh v deželnem zboru, še vedno ni pojasnil, zakaj se ni zavzel za podpore svojim volilcem, kateri so tudi trpeli po toči. Pojasnite, somišljeniki, ljudstvu, kako „deluje“ za njega dr. Korošec!

a „Žrtve vseslov. ljudske stranke“. Znano je, kako so klerikalci nastopili proti dr. Ploju in Zvezi južnih Slovanov o Veliki noči, znano je nadalje, da se nikoli niso niti najmanj brigali za skupnost in za skupne jugosl. koristi, — in eto, sedaj pride marib. „Straža“ in trdi, da se vseslov. lj. str. le — žrtvuje, ako privoli v skupen klub in da smo mi — vladinovci, ker opominjamo naše poslance, naj pazijo na klerikalne lumparije! Sebičnost in hinavstvo — so res vzeli klerikalci popolnoma v zakup.

a Širite „Narodni Dnevnik“. Somišljeniki in narodnjaki, pomnite, da je močno časopisje najboljšje orožje proti Nemcem in klerikalcem! Naročujte naš list, inserirajte v njem in mu takoj poročajte važne novice iz svojega kraja. Skrbimo vsi skupaj, da bomo imeli velik in dober slovenski dnevnik na Sp. Štajerskem! Ta cilj je lahko dosegljiv, torej na delo!

Slovenska posest v Celju. Klerikalni listi so dr. Kukovcu naložili kot predsedniku Narodne stranke zopet dva nova greha, namreč, da je slovenski profesor Čilenšek prodal hišo v Celju Nemcu Kullichu in da je slovenski trgovec Peter Kostič prodal trgovino galanterijskega blaga Nemcu Kosu. Kaj je na tem resnice? Hišo, katero je zdaj g. Čilenšek prodal Nemcu, je pred nekaj leti še sam od Nemca kupil. S prodajo torej ni zmanjšal slovenske posesti. Zakaj je pa prodal? Pred kratkim smo ga hvalili, da je kupil od Nemcev drugo še mnogo večje in važnejše v Celju ležeče posestvo, Traunovo na ljubljanski cesti, da si je tam vredil lepo gospodarstvo, katero ga veseli. Dveh hiš vsled osebnih razmer ni mogel imeti. Kar iz gospodarskih ozirov ni utemeljeno, tudi na narodni podlagi ni zdravo. Hišo, katero je pa zdaj g. Čilenšek prodal Kullichu, je ponudil prej dijaški kuhinji, ktera ideja se pa ni uresničila vsled pomislov načelstva celjske posojilnice. Pogajal se je za nakup hiše tudi odbornik klerikalne posojilnice za svojega zeta slovenskega profesorja klerikalnega mišljenja. Pa izmed teh nobeden ni kupil. Peter Kostič, ki je bil od prvega početka odbornik klerikalne posojilnice, je že davno nameraval svojo trgovino prodati vsled bolehnosti. To so Slovenci dobro vedeli. Zdaj je prodal tembolj, ker je dobil konkurenco

v narodni tvrdki Prica & Kramar. Da bi bil sloven. kupec v poštev prišel, nismo izvedeli. Vprašanje je zdaj, ali nenarodno postopa vsakdo, kdor Nemcu proda ali le oni, ki da rajši Nemcu nego Slovencu. Mislimo, da le slednji. Da bi pa moral kdo slovensko posest vzdržati, četudi ima od tega škodo, ali če mu grozi celo gospodarski propad, to je dvomljivo. Menimo tudi, da so bolj graje vredni oni, ki bi lahko kupili, pa nočejo, nego oni, ki mislijo, da morajo prodati in prodajo kupcu, ki sploh hoče kupiti, ker Slovence kot kupca nimajo na razpolago. Bodisi pa kakorkoli, vprašali bi le, kako more biti za zgornja slučaja odgovorna narodna stranka ali g. dr. Kukovec.

a Iz Celja. Zaradi prodaje Čileškove vile se sedaj razburjajo klerikalci. Saj so vedeli že dolgo časa, da je vila na prodaj, zakaj pa je neki niso kupili? Klerikalna posojilnica ali pa vikar Gorisšek bi to nedvomno lahko storila — in hiša bi ostala v „slovenskih“ rokah.

d Nemške spletke glede celjske okoliške občine. Nemcem se strašno cedijo sline po okoliškem občinskem zastopu. Celje samo je tako do grla v gnojnici, da se mora zadušiti v lastnem smradu, če ne dobi mestna klika moči v okolici. Ker naravnim potom ne gre, začeli so Celjani z obrekovanjem in demuncijacijami zoper odlične osebe okoliške občine. Tudi te spletke pa slovenskega volilstva ne bodo spravile iz ravnotežja. Plačilo pa tudi ne uide obrekovalcem.

a Priznalno diploma je dobila „prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju“ od „društva za varstvo avstrijskega vinogradništva“ na predlog razsodišča državne poskušnje sortnih vin leta 1909. Zadruga se pod vodstvom strokovnjaka g. K. Vargazona lepo razvija in je upaci na najboljše uspehe njenega dela v korist naših vinogradnikov.

a Celjske socialistične organizacije imajo jutri dopoldne prigodom 1. majnika svoj shod pri „jelenu“, popoldne pa koraka delavstvo ob 2. uri z železničarsko godbo na čelu v „Skalno klet“, kjer se vrši ljudska veselica.

o Piparski klub na Bregu, ki se je pred kratkim ustanovil, vabi vse člane in prijatelje kluba na sestanek, ki se vrši danes — v soboto — v gostilni g. Radeja na Bregu ob 8. uri zvečer. Piparji, pridite polnoštevilno in pripeljite s seboj tudi svoje prijatelje!

v Čebelarstva podružnica za Savinjsko dolino je imela v nedeljo 24. aprila pri čebelnjaku društvenega predsednika g. Černeja v Grižah svoje prvo toletno čebelarstvo predavanja, katerega se je udeležilo nad 40 navdušenih čebelarjev od blizu in daleč; dva sta prišla celo iz oddaljene Galicije. Čebelarji mojster g. Pikel je razkazoval nov Žnidaršičev panj ter omenjal njegove prednosti. Predsednik g. Černej razlagal je pomladansko delo čebelarjevo; omenil tudi razne čebelne škodljivce in kako jih je zatirati ter spodbujal navzoče naj pridno zbirajo vosek. Nazadnje je še pokazal, kako

se razširi čebelno vališče. Storil se je tudi sklep, da pristopi naša podružnica z jednim deležem k čebelarji zadrugi v Ilirski Bistrici na Kranjskem. Po nad dvehurnem predavanju razšli so se z vidnim zadovoljstvom zbrani čebelarji; zlasti ker sta jim oba predavatelja toli radevolje odgovarjala na razna stavljenja vprašanja. Hvala vama! Prihodnje zborovanje se bode v.šilo, ali zopet v Grižah ali v Št. Petru v Sav. dol.

a Iz Št. Pavla pri Preboldu. Dne 25. aprila t. l. se je poročil g. Andrej Marinc, uslužbenec pri železniškem ministerstvu na Dunaju z gđ. Marijo Gojzdnikar trgovko in posestnico v Št. Magdaleni. Bilo srečno!

a Iz Št. Pavla pri Preboldu. Na gostiji g. Andreja Marince je zabaval znani narodni gostilničar g. Al. Šribar iz Št. Petra v Sav. dol. goste s svojo izborno in nmetniško godbo. Ti so za to nabrali in mu poklonili večjo vsoto, od katere je g. Šribar podaril K 21'50 tukajšnji C.-M. podružnici. Iskrena hvala!

a Iz Šoštanja. Zadnji čas kroži po tukajšnjih gostilnah in trgovinah veliko število ponarejenih dvajset-vinarskih novcev in se jih na prvi pogled težko loči od pravih. Gg. orožnike, ki so se vsled dolgega časa začeli baviti z vinsko kupčijo, opozarjamo na to, da se potrudijo najti proizvajalca ponarejenih novcev. Upati je, da bodo imeli v tem oziru hvaležno polje, za preganjanje dolgega časa pa izvrstno sredstvo.

v Umrla je v Trbovljah gospa Jožefa Čamer, mati soproge g. trg. Kramerja. Rodbini naše sožalje!

v Tekom sezone dobe poštni uradniki in poduradniki draginjsko doklado v onih krajih, kamor zahaja veliko tujcev in se tedaj življenje podražuje. Na Sp. Štajerskem bode veljalo to samo za Rogaško Slatino, dočim se je vse druge toplice in letovišča prezrlo.

v Volitve v ljutomerski okrajni zastop so se vršile ta teden. V veleposestvu in kmečkih občinah so bili izvoljeni slovenski možje, večinoma klerikalci. Upamo, da v novem okrajnem zastopu ne bode prišlo zopet do kakih sramotnih zvez klerikalcev z Nemci proti slov. naprednjakom.

v Iz Ptuj. Minuli četrtek ob 11. uri ponoči so napadle ptujske nemškonacijonalne bande delavca Voduška na dravskem mostu, ko je šel iz Pogačnikove gostilne mirno in dostojno domu. Barabe so tulile vahtarico in se vrgle na Voduška, katerega so preteple in mu vrgle klobuk v vodo. V Ptuj je vse mogoče!

v Kap je zadela posestnika Žerjava iz Juršjevasi pri Slov. Bistrici. Predzadnje sredo je delal v vinogradu posestnika p. d. Vrbana in je še bil zvečer vesel ter je popeval. Drugo jutro so ga pa našli mrtvega. Star je bil nad 50 let. Zapustil je ženo z več nepreskrbljenimi otroci.

Sobotno kramljanje.

Anton Novačan.

Naj mi ne zameri čitatelj, če mu povem, da sem se danes prvič nasmejal; prvič po dolgem času. Videl sem namreč človeka, ki se je jokal. A bil je to človek, močan in velik, pravi gerostas, v svojem štiridesetem letu še vitem in nič trebušast. Sedel je v mraku na pustem hribu, čisto sam, brez žene in otrok. Palice ni imel, popotnik ni bil; ni ihtel, ampak veličastno tulil, torej ni bil pesnik, ampak mesar. Velika nesreča ga je zadela, že petič ga je našla v življenju. Ko je bil majhen, si je zlomil desno nogo, ko je odrasel, si je zlomil levo. Dve leti po svoji ženitvi je zbolel na jetrih in ko je ozdravil, mu je umrla žena. Pobožna in dobra ženka, ki je imela dušo, zakaj pri vsakem obedu ga je svarila: Tomaž, čuvaj si želodec? In komaj se je zavedel, je prišla nesreča v petič in mu je zažgala hišo. Kam bo položil siromak na stara leta svojo trudno glavo.

In še bolj sem se smejal, ko sem vračajoč se iz svojih nočnih blodenj srečal brezdomovinsko kuže, pobitega in razkuširanega psa, ki ne pripada nobeni rasi in nobenemu stanu. Povešal je glavo in rep, postajal po vsakem koraku, oziral se plaho in se od časa do časa počesal za ušesom. Ko me je opazil, je hotel utesiti, pa si je premislil in uprl v mene svoje tope, cinične oči, za trenutek sva se merila z radovednimi in vprašajočimi pogledi, hoteč se preveriti, da li sva si nevarna. Zakaj v vsakem pasjem in človeškem srcu bedi strah in čuva borno življenje. Slednjič ga vprašam:

— Kam si namenjen, tihi popotnik?

— Me ne boš udaril? Imaš palico, je zagodnjalo kuže in oprezno skočilo v stran.

— Zakaj bi te tepel?

— Ljudje ste vsi hudobni in z nerazumljivo naslodo preganjate uboge in zapuščene, je odgovorilo kuže s tresočim glasom.

— A kam si namenjen, odkod prihajaš? ga vprašam znova.

— Ne vem odkod in kam, ne vem! Od daleč pridem in grem spet daleč, je odgovoril in se ozrl v pusto planjavo.

— A kaj si po poklicu?

— Nič! Nekoč, ko sem bil še mlad, so se igrali otroci z menoj, potem me je imela stara gospa za svojega ljubčka. Ko je umrla so me dregnili stran in šel sem po svetu.

— Ali hodiš kar tako, ali imaš kakšen cilj?

— Kar tako hodim! Cilja nimam, pač pa imam namen! Dober namen, ki ga tudi izvršim. Mislim namreč napisati...

Skrivnostno se je primaknil k meni in povzdignil svojo kodrasto glavo. Oči so se mu zasvetile in tiho je pristavil:

— ... napisati knjigo o vzgoji bednih in zapuščenih psov, da ne bo toliko potepuhov brez cilja in volje kakor sem jaz... Lepo napišem, da bo seglo vsakemu v srce... Da se bodo jokali in kesali zaradi zanemarjenih dolžnosti... da bo tudi pasji rod srečen, samosvoj in svoboden brez razločka po poklicu in stanu...

Tako lepo je govoril, da je izginilo kuže in na njegovem mestu sem videl mehek in posebljen dober namen. Še le, ko je nehal, sem se nasmehnil in mu dejal:

— Lažeš, kužek moj dragi! Nič ne boš napisal, po svetu se boš klatil, dokler te ne ujame živoder. Rajši se spametuj in se nauči pošteno živeti, potem boš lahko izvršil svoj namen.

— Imaš prav, neznan človek... Lužem in nič ne napišem, je reklo kuže, pomolčalo za hip in nadaljevalo: Moram iti, noč obeta biti viharina, pripravlja se k dežju in vetru: lahko noč!

Skočilo je kuže po koncu in je zbežalo po pusti planjavi. Nekje za ovinkom hriba je zalajalo; tam kjer je sedel in tarnal človek mesar zaradi petero svojih nesreč. A kmalu sta utihnili oba; nemara sta se začela pogovarjati...

A jaz sem se smejal obema, potepušnemu kužku in nesrečnemu mesarju. Kdo drugi bi morda napisal črtico, povest, ali kaj takega, jaz sem se samo pa smejal. To je na vsak način grdo od mene in Bog je zapisal v mojo črno knjigo, na strani sedemtisočpetstoti, da sem se pregrešil zoper njegovo zapoved.

A nič me ni strah, lahko bom dajal račun, zakaj Bog je pravičen. Sklical se bom na dvajseto stran svoje zlate knjige, kjer je zapisano moje dobro in zaslužno dejanje današnjega dne. Tako zelo zaslužno je tisto dejanje, da bi lahko na njegov račun grešil cel teden in še ne bi odtehtali moji grehi njegove teže. In božji angelj Mihael bi del zadovoljen sam sebi: Grešiti zna precej in močno, ampak edino dobro delo mu zbrise vse grehe, teden nazaj, teden naprej. Tako mora biti človek pametan in navihan! Kaj bi tudi delal pokoro od prvih do zadnjih kvatrov, če se da z enim udarcem, kaj pravim, z eno mislijo poravnati in saldirati božji račun. Jaz sem to napravil

Halleyovo repatico bode skoro gotovo možno s prostim očesom že dokaj intenzivno opaziti onim, ki se bodo v majnikovi noči sedanje nedelje povračali iz Laškega trga, kjer se, kakor že opozorjeno, vrziorita v „Pivnici § 11“ ob 4. uri popoldne enodejanski veseligr: „Garibaldi“ in „Napoleonov samovar“. Rodoljubi, čudesa se Vam domalega obetajo, kakor vidite! Pridite in pozabavajte se torej še enkrat v narodnem smislu, predno postanemo bojda vsi vkup žrtve groznega neizprosneža, namreč — kometa.

Vransko. V poročilu o občnem zboru vranske Ciril-Methodove podružnice je po neljubi popoti med narodnimi davkoplačevalci izostalo ime g. Jos. Bizjaka, sedaj nadučitelja v Bočni, ki je bil vnet davkoplačevalec do konca svojega bivanja na Vranskem.

Iz Samobora nas prosijo objaviti, da se vrši tam v četrtek dne 5. maja slavnost dvajsetletnega obstanka domače požarne brambe. Obmejni sosedi in društva so prisrčno vabljeni. Slavnost se prične ob 9. uri dop.

No, no! Kako se je razburil ptujski „Štajerc“, ker smo nasvetovali Ornigu, naj kmalu še postavi v Ptuj poboljševalnico za pokvarjeno negatsko deco! Drofenigove dolgoprstne otroke hoče sedaj kar Slovencem naložiti, dasi so hodili v nemško šolo in uživali sadove nemške vzgoje! Tudi afera Teltschikova Nemce zelo jezi; ker je „Narodni Dnevnik“ to stvar precej obširno razložil, grozi „Štajerc“ našim dopisnikom, najsi že bodo „advokati ali pisarji, profesorji ali študenti ali vragovi“. Krepke besede — nič ne rečemo, samo našega dopisnika najti, bo precej težka reč. Ml. Drofenigi, Teltschik in Marine s svojo ženo — so danes v Ptuj res znamenite prikazni — zato ne molčimo o njih kakor to dela „Štajerc“.

Nesreča. V Tepanjah pri Konjicah je hotela neka kmetica vzeti nekoliko gorečih polen iz peči. Pri tem pa so se ji po nesreči vnela krila in je dobila take opekline, da je drugi dan umrla.

V Cirkovcih na Dr. p. imajo bralno društvo, katerega je ustanovil pred 12 leti takratni župan g. Ant. Goljat. Požrešno cirkovsko duhovništvo pa je spravilo društvo pod svojo komando in zdaj ga vaščani posmehljivo imenujejo „spalno društvo“. Zadnja tri leta že ni bilo nobenega občnega zbora, ki bi se moral sklicati vsako leto meseca januarja ali februarja; kaplan Zorko, ki je nekak predsednik in organist Sv. nšek, ki je tajnik — opravita vse. Kako — o tem nam ni nič sigurno znanega; samo gotove malo laskave govornice čujemo večkrat. Društvena pravila določajo, da se smejo sprejemati samo moški člani; kaplan Zorko pa je sprejel tudi ženske. Pravi, da so Anika, Marica in Lojzika dobra dekleta, ki se dajo porabiti za predstave in šaloigre. Liziki je pa otrok umrl. Vsaj nihče ne bode zvedel, kdo je oče. V takih razmerah životari cirkovsko

in zdaj lahko grešim, bodi s smehom, pogledom ali s čemkoli.

Moje dobro delo, zapisano na dvajseti strani zlate knjige od božjega angelja Mihaela, vpričo drugih angeljskih korov, po številu dvanajst, ustrojenih po vzoru rimskih legij in opremljenih z vsem potrebnim, vsak čas na boj pripravljenih božjih bojevnikov, dne . . . 1910 leta p. Kr. r., ko je hodil po Evropi bivši prezident Zdr. Držav. iz Severne Amerike, po imenu Roosevelt; dobro jel in pil, dajal blaziranim Evropejcem, kronanim glavam in ogrbljenim aristokratom kakor tudi navnim občudovalcem, lekcije o svobodi in morali; v tistih dneh, ko je umrl Mark Twain in Björnson, slavn američanski humorist in slavn norveški pesnik moči in žarka božjega prestola — pravice; ko so na zemlji ugledali ognjeno repatico, Halleyev komet imenovano, vsled česar se je avstrijski minister za bogotajstvo in poduk čutil poklicanega, da izda svarilno naredbo za jugoslovanske dežele, kjer je baje zelo razširjeno praznoverje o svobodi, da ne bi kateri od oplenjenih prebivalcev od strahu umrl in tako zmanjšal davčno in militaristično moč slavne, preslavne habsburške monarhije; v tistih dneh, ko je postajalo življenje vsled obilnosti in mnogoštevilnosti ljudi — strahopetnejše in tako dalje, in tako dalje v brezkončnem nebeškem stilu večnosti — se glasi moje dobro delo, da je zaspal čitatelj od dolgega časa, ker ni našel ideje v mojem sobotnem kramljanju, zaspal in celo noč sanjal o kuštravem kužku in obupnem mesarju. Zjutraj pa se prebudil s težko vestjo in s pekočim priznanjem, da ni abonent — ah, amen!

bralno društvo. Treba je, da si samostojno misle i Cirkovčani in Školčani ustanovimo brez kaplanov in njegovih Anik in Lizik lastno bralno društvo, kjer se bomo zbirali in pončevali.

a Na kolesu v London in nazaj. Neki monter Jurij Wolf iz Gradca se je minule tedne za stavo vozil v London s kolesom in pride jutri s kolesom v Gradec nazaj. S seboj ni vzel niti vinarja denarja, preživel se je z darovi in prodajo razglednic. Obleden je bil samo s srajco in lahki hlačami. Iz Linca je javil Wolf graškim listom, da še ni imel nobene nezgode s kolesom.

Druge slov. dežele.

v Iz sodne službe. Okr. sodnik Fr. Pompe je premeščen iz Krškega v Ljubljano. Za deželno-sodnega svetnika in predsednika okr. sodišča je imenovan okr. sodnik Fr. Peterlin v Kranjski gori, za dež. sod. svetnika v Novem mestu okr. sodnik v Ljubljani J. Zmavec.

v To pa to! Včerajšnji „Slovenec“ v posebnem članku hujša zoper Sokolstvo ter med drugim piše: „Orli naraščaj in mladeniče skrbno zbirajo in na sito devljejo, da imajo le najboljše v svojih vrstah.“ Ubijalci, ponočnjaki, vlačugarji — so stebel čukarije, in „Slovenec“ jih še psuje za „najboljše“ v čukovskih vrstah. Ali naj še pišemo komentar?!

v Pri občinskih volitvah v Škofljah na Koroškem so v vseh treh razredih zmagali Slovenci, vkljub temu da so se proti njim združili nemškutarji in soc. demokratje

v Proti uvozu živine iz Italije se je izrekel deželni kulturni svet v Dalmaciji, in sicer z ozirom na to, da je mnogo občin v Italiji, kjer je razširjen volčič na gobcu in parkljih in mnogo drugih kužnih bolezni.

v Slovenski umetnik v Pragi. Na mednarodni umetniški razstavi v Pragi je razstavljena tudi krasna kompozicija „Hrepenenje“, delo slov. umetnika-slikarja Trataika.

v Društvo zdravnikov na Kranjskem priredi 26. in 27. maja skupen izlet v Zagreb, da se slov. zdravniki spoznajo in združijo s hrv. tovariši. Spremembo društvenih pravil je vlada potrdila in raztegne društvo svoje delovanje na organizacijsko in socialno vprašanje.

Najnovejša brzjavna in telefonična poročila.

KONFLIKT V ŽELEZNIŠKEM MINISTERSTVU.

Dunaj, 30. aprila: Kakor poročajo tukajšnji listi, nameravajo v proračunskem odseku vprašati železničnega ministra Wrba, zakaj je šel eden izmed najboljših sekcijških načelnikov baron Zdenko Forster na dopust in koliko je resnice na vesteh, ki pripovedujejo o konfliktu med njim in Forsterjem. (Slednji je zakrivil mnogo težkih insubordinacij in bi moral po dokončanem disciplinarnem postopanju v pokoj; izbral pa se je za njegov odpust milejša oblika začasnega dopusta. Op. uredn.)

NOVI DUNAJSKI ŽUPAN.

Dunaj, 30. aprila: »Zeit« poroča, da bo novi dunajski župan dr. Neumayer imenovan za nižjeavst. deželnega podmaršala, katero mesto je imel poprej tudi dr. Lueger.

VSTAJA V SEVERNI ALBANIJI.

Carigrad, 30. aprila: Razširjene so precej neverjetne vesti, da so oklicali Albanci princa Abdul Medžida, sina Abdul Hamidovega, za kralja neodvisne Albanije. Vojaško prodiranje od Verisoviča proti kačaniškemu sedlu se nadaljuje. Arnauti se ne morejo vstavljati redni vojski in beže v gore.

Carigrad, 30. aprila: Oficijelna turška poročila pravijo, da so se vstasi, ki so stali med Ipek in Djakovarjem razšli na vse strani (?) In ne le to: prisegli so zvestobo sultanu in obljubili, da bodo vedno branili domovino in ne pripustili, da bi jo sovražniki dobili v pest. Obenem so izjavili, da nimajo ničesar (?) proti reformam in prosili, naj se pošlje parlamentarna komisija v Albanijo.

Carigrad, 30. aprila: Po neki brzjavki zapovedujočega generala je boj pri Kačaniku že odločen; vstasi so pustili svoje postojanke in zbežali proti Moravi. Med Kačanikom in Elešanom so zgradili vstasi nasipe.

HOFRICHTERJEVA ZADEVA.

Dunaj, 30. aprila: Danes ob pol 10. uri dop. je poklical policijski svetnik Stuckart Hofrichterjevo ženo iz zavora pred se in ji je naznanil v primerni obliki, da je mož že priznal svojo krivdo. Hofrichterica se ni kazala popolnoma nič začudeno temveč je drzno dostavila: Jaz sem si itak že mislila, da je moj mož kriv. — Danes bode preiskovalni sodnik auditor Kunc še enkrat zaslišal Hofrichterja zaradi podrobnosti. Konečna obravnava se bode vršila prihodnji teden.

VELIKA SPOMLADANSKA PARADA.

Dunaj, 30. aprila: Danes dopoldne se je vršila na velikem vežbališču (Schmelz) običajna velika spomladanska parada; cesar je prijel iz Schönbruna v ostrem diru, živahno pozdravljan po vseh ulicah. Čete so stale v 4 oddelkih; cesar si jih je ogledal posamezno, potem pa so difilirale pred njim. Pohvalil je njih strumnost in izvežbanost. Parade so se udeležili mnogi nadvojvodi in nagvojvodinje, generaliteta, diplomatični kor in visoko plemstvo.

AFERA FRANCOSKE KRIŽARKE V KRETSKIH VODAH.

Atene, 30. aprila: Včeraj je došla v zaliv Suda na Kreti neka francoska križarka, ki je potegnla francosko zastavo in pozdravila — kakor bi bila ob turškem primorju. V Caneu so bili zelo iznenajeni in provizorična vlada je takoj zahtevala pojasnila pri konzulu. Ta je rekel, da najbrž na križarki niso — vedeli, da je Kreta samostalna in ne turška zemlja.

NAČRT NOVE VOLILNE REFORME NA HRVAŠKEM.

Budimpešta, 30. aprila: V današnji seji ministrskega sveta, katere se je udeležil tudi ban Tomašič, se je razpravljalo o načrtu volilne reforme na Hrvaškem.

PREPOVEDAN SLOVAŠKI SHOD.

Budimpešta, 30. aprila: Slovaški voditelj dr. M. Hodža je napovedal za 1. majnik volilni shod v Sečicah, na katerem je mislil podati svoj program; madžarske oblasti so pa shod svojevoljno prepovedale.

PETINDVAJSETLETNICE POLITIČNEGA DELOVANJA.

Dunaj, 30. aprila: Te dni bo slavilo več avstrijskih državnih poslancev petindvajsetletnice svojega političnega delovanja; med drugimi pl. Šuklje, dr. Začek, baron Malfatti, Prade, Steinwender in dr. Pattai.

STOLETNICA SRBSKE GIMNAZIJE.

Novi sad, 30. aprila: Dne 1. junija slavi srbska gimnazija v Novem sadu stoletnico svojega obstanka. Pripravljajo se velike slavnosti, katerih se udeležijo tudi mestno poglavarstvo.

ŽUPANSKE VOLITVE V ŠT. ILJU.

Št. Ilj, 30. aprila: Pri današnji volitvi župana je zreb odločil za Slovence Thalerja in obč. odbornika Slovence Frajhama kot 3. obč. svetovalec.

Dnevna kronika.

v „Rudar“. Glasilo slovenskih rudarjev pod tem imenom izdajano od socialnodemokratske stranke, je začelo izhajati in je včeraj izšla 1. številka. Uredništvo lista je v Zagorju. Rudar bo predvsem strokoven list in bo — kakor pravi 1. štev. — posezal v politiko le toliko, koliko se bo tikala rudniških in rudarskih zadev.

v Pravda proti Tarnowski. Včeraj je začel govoriti beneški državni pravdnik. Početek govora je že bil skrajno strg, saj je vendar rekel, da se mu je baviti tokrat s tremi barbari, ki se nosijo evropsko in z ženo, ki je na prodaj (Perierjeva). Pravdnik je govoril zlasti o lastnosti Tarnowske, ki je svojim ljubimcem rada usiljevala misli na samomor. Ona je pripravila amor s Pritukovom na Dunaju, potem je šla z Naumovom v Kijev in tam jej je moral na pokopališču priseči, da jej bo do smrti zvest ostal. Naumov je hotel grofa Komarovskega najprej izzvati na dvoboj, ali Tarnowska je silila, da ga umorijo in on (Naumov) je privolil. Državni pravdnik je na to kritiziral poročila psihiatrov, je priznal, da je Naumov slabša in slabotna osebnost, a za svoje dejanje vendar odgovorna. Danes nadaljuje pravdnik svoj govor.

v Volitve v Bosni in muslimani. Zaradi sporazumnih volitev v bosanski deželni zbor so se vršila pogajanja med muslimansko narodno organizacijo in muslimansko samostojno stranko, a so se razbila, ker je slednja zahtevala polovico mandatov. Tako gredo torej muslimani razdvojeni v volitve, istotako Hrvati in le Srbi bodo imeli enotno kandidatno listo.

v Srbsko geografsko društvo so osnovali 7. tm. v Belgradu. Predsednik mu je vseučiliški prof. dr. Cvijić.

Listnica uredništva.

Št. Jurij ob 1. ž.: „Tolmača“ se nismo nič dobili. Drugo včeraj objavljeno, za „tolmač“ prosim, pa zanesljivo. Pozdrave! L. —

Naravna **Franc Jožef**-ova grenčica je preizkušeno zdravilno sredstvo za močne dobro rejene osebe, ki so nagnjene h **protinu**, pri katerih se gre zato, da se s pospešitvijo prebave uredi presnavljanje in odstrani na zanesljiv in lahek način valovanje krvi. — „Franc Jožef-ova“ grenčica se je vsled prijetne lastnosti, da celo v malih količinah in brez vsakih nadležnih postranskih pojavov zanesljivo učinkuje, izvrstno obnesla. Pripočajo jo prve zdravniške svetovne avtoritete in se dobiva v lekarnah, drogerijah in prodajalnah rudninskih voda. 10

LISTEK.

III. umetniška razstava
v paviljonu R. Jakopiča v
Ljubljani. — Spomladanska
razstava.

Tekom enega leta je to že druga slovenska razstava slik in kipov, ki jo prireajo povečini isti umetniki, kar je pač očiten znak njihovega vestnega stremjenja. Zopet se je okitil Jakopičev paviljon, ki je živa priča umetniškega idealizma in svetišče slovenske umetnosti, z lepimi umotvori. 187 jih je po številu, večinoma s slikami, zakaj plastika je zastopana edino po Iv. Zajcu. Niso vse nove stvari, ki jih vidimo v treh razstavljalnih prostorih, temveč izvira pretežna večina še iz prejšnjih let, in jih je nekaj med njimi bilo že razstavljenih na Dunaju, v Varšavi, Berlinu, Parizu, Londonu, Beogradu, Sofiji in morda še kje drugje.

Zanimiva v svoji mnogovrstnosti in lepa v svoji tihi ubranosti je ta razstava. Krajina, polje, gozd in gora, vas in mesto, to so slikarski motivi, ki prevladujejo. Žanra skoro ni videti, zgodovinsko slikarstvo je skoro popolnoma izključeno. Nadalje so slike povečini oljnate, nekaj je akvarelov, par pastelov in risb.

Ali ne bi stopili z menoj v pestri hram naše umetnosti? Nagledala in navžila sva se pohajkovanja čez polje in log, sveže in neresnične pomladi in solnce, in mislim, da je bila to dobra priprava, da se zdaj mirne vesti zamakneva v pomlad in solnce, porojeno v umetniških srcih.

Prva soba je najbolj harmonična in svetla in v resnici spomladanska: Tu je sama krajina: Zeleno drevje in cvetje in jutro, tri zime in ne vem koliko pomladi. V drugi sobi se vidi že precej figuralike: Žmitkova večja slika »Naslada« v zgodovinskem okvirju dominira v pročelju, in naokoli se vrste krajske slike s portreti. — A tretji sobi je dala svoj pečat srbska slikarica Nadežda Petrovič. V njej je precej samo njenega in se bistveno loči od naših slikarjev. Ali pojdimo po vrsti.

Ivan Grohar je prvi. Razstavljenih ima 7 zelo lepih stvari, mnogo čuvstva, narave in živega leska je v njih. Med njimi sta dve novejšega datuma — »Hiša na bregu« in »V Gerahtah«, druge so še iz prejšnjih časov in je »Snežni metež« n. pr. zaljšal že steno berlinske razstave. Med njegovimi stvarmi bi dal prednost »Sejalcu«, ki se pred vsem odlikuje po svojem krasnem koloritu. Izborna je študirana in podana postava sejalca, zrak se preliva v tihih nijansah, sploh je vse na sliki ubrano v čudovito harmonijo razen skalovja v ozadju, ki je nekoliko presvetlo napram sejalcu. — Za njim se mi zdi najboljše »V Gerahtah«, ki jo edino v ozadju motijo nekoliko prehladni, težki toni. Zelo simpatičen po svojem koloritu je »Mecesen«, le pomanjkljiv po zračni perspektivi, a jako dober po svoji virtuozi tehniki in mehkih detailih, kar pa spominja na Segantinija. »Mecesen« je tudi že videl nekaj sveta in je bil n. pr. že v Beogradu in gledal v obraz samemu kralju.

Ampak zdaj pustimo kralje v prestolnih ornatih, zakaj pred nami je kralj v slikarskem plašču: Rihard Jakopič. Mogočen temperament, zdrav in silen! Zavidam mu njegove slikarske oči: žarke, razbleščane oči, v katerih se lomi sto solnc in sto mavric. Poglejmo, kar hočemo, povsod nas očara in zadivi ta kipeča luč. »Pri klavirju« se imenuje ena njegovih slik, ki vabi in mami gledalca po svojem gorkem koloritu in fino risani figuri. Zlasti leva stran slik je dobro podana, nekam slabša je desna stran in zgornji del po svojih presvetlih in hladnih tonih. Polna poezije in pisane luči je »V gozdu«, ki je bila že razstavljena v dunajski Secesiji. Tu nas ne moti nič: vse je ubrano in vse kaže gotovega umetnika. Slika »V mraku« se odlikuje po prelepem tonu. Rdeči toni — tainoni je stal pred njimi kakor pred uganko — se skladajo s figuro oblečeno v srebrnkasto krilo, ki ga oblivajo rdečkasti refleksi. Oseba je nekako težka in v čudni klavirni pozi, v posameznostih celo robata, vendar to ne moti celote, ker slikar ni šel z namenom na delo naslikati portret, temveč večerni mrak, ki pa je imenitno pogojen. — Interesanten po svojem koloritu — saj to je bil brez dvoma slikarjev cilj — je C₂H₂O!« Že ta naziv je vreden zlatega denarja po svoji naivni učenosti in šegavosti, zakaj C₂H₂O je ponižen žganjarček, kot prožilka rdečih lic, kot potočnice plavih oči. To je podano res umetniški. Enako se odlikuje »Ikona«, ki se mi zdi star znanec že iz mladih časov prve slovenske razstave l. 1900. Izmed motivov Križanske cerkve — deset ali dvanaest ze lo zanimivih problemov — sta mi posebno bila všeč »Megleno jutro« in »Večer«. Prvi po svoji čudoviti enostavnosti, polni umetniških vrlin, a drugi po večerni luči, ki je skoraj ni moči bolje pogoditi: Zadnji žarki se odbijajo od cerkvenega stolpa, senčni deli se bleste kot polni biserov in se izlivajo v milo večerno harmonijo. A nekatere slike iz serije Križanske cerkve — naj le povem — se mi zde precej ponesrečeni problemi. Pa nič zato, krona je še vedno zlata. Vse v vsem: Splošen vtis stvari, ki nam jih je Jakopič pokazal na tej razstavi, pričajo o veliki individualnosti; no, to je že stara pesem; a ker je lepa, jo pa še zmiraj radi slišimo.

Zdaj pa pride tretji brat, Jama Matija. Ne vem, ali zdi se mi, da mi je lani na prvi razstavi še

bolj ugajal! Lani so bile »Vrbe« njegov triumf, letos so »Topoli«. Najboljši so med dobrimi njegovimi stvarmi, dasiravno bi bili lahko še nekoliko boljši. Ampak — vprašam vas — kaj bi pa na svetu ne bilo lahko še nekoliko boljši, kakor je? Torej — topoli! V prvi vrsti je pogojen zrak, spodnji del slike — naravnost izboren, zgornji del precej hladnejši. Motijo tudi nekatere trdine. — Isto velja za »Most, ki je sam na sebi preizboren: Prednji del mosta z imenitno pogojenim solncem, ki sije na kamenite stebre in oboke, zračni deli, ki se zlivajo v krasno celotno harmonijo, imenito študirana voda v desnem kotu to so nad vse odlične strani te slike. Škoda, da je ozadje slikal gospod Matija najbrže kar na pamet, kar ga silno podira. Tudi ima lepe stvari: »Zgodnji sneg« n. pr., ali pa »Mlado drevje«, ki je dobro v plastiki, le nekoliko trdo, in debela študirana malo površno. Slika »V megli« pa je povsem slaba.

Klemenčič Fran, ki se je pridružil na tej razstavi zelo častno slovenskim umetnikom, je v prvi vrsti figuralik, in naš najboljši portretist. Njegova »Starka« se odlikuje po krepki in originalni tehniki, po živosti izraza in je v resnici pravo umetniško delo. Obraz starkin je vrlo študiran in zato nad vse živahen, in delajli zelo dobro risani. Po veseli in bistri tehniki in izborni karakteristiki pada nadalje v oči zlasti »Portret« v tretji sobi (štej. 50.), ki nam predstavlja mladega moža. Vidi se, da je slikar s čudovitim temperamentom in umetniškim zanosom vrzel na platno ta obraz, ki je poln življenja. — Zelo dobra po svoji mirni ubranosti je ženska »Študija«, značilen in krepak je »Dolenjec«, in slikarjev »Lastni portret« je odličen po živem izrazu in finem študiranju. Tudi ostale stvari govore o močni individualnosti in umetniškem poletu. Na slovenski javnosti je, da se ne izgubi ta mnogo obetajoči talent v brezupnih borbah in naporih.

Srečko Magolič — oče in sin — dve osebi, a le ena individualnost. St. razstavlja premalo, da bi mogel kaj drugega reči o njem, kakor da je njegova slika »Nocturno« poetična in nežna, a ml. je premlad. Zato še ni samsvoj, in se mu silno pozna očetova — roka. Meni ugaja srebrnkasto »Jesensko jutro«.

K. Mysz, rimski gost ali blejski tujec, nam kaže svoj diletantizem semtertja v precej simpatični obleki. Dovršena je risba I., štey. 67.

Pridem k novi zvezdi, in ta zvezda je Nadežda Petrovič, gost iz Beograda. Ne quid nimis, kar je preveč, je premalo! Pravijo, da jim imponira njena razbrzdana fantazija in predrzna tehnika. Meni ne. Jaz jo vidim dobro samo v njenih malih stvarcah »Forum romanum«, »Ciganska ulica v Nišu«, »Niški cigani«. V teh stvaricah je nekaj prav prikupljivega in virtuoznega. Dobre stvari ima »Portretna študija«, št. 81., čelo in brki. Par del ima še menda iz šole našega ubogega Ažbete iz Monakovega. To sta »Glava« in »Zamorec«. Silen trud se vidi na njih, a drugega nič. Nekaj dobrega najdemo na sliki »Stari Beograd«.

V. Smrekar je novak na razstavi. Ima dvoje portretov, očeta in mater. Na prvi pogled se nam zdita precej diletantska, a pri natančnejem opazovanju vidimo, da to ni prazna nota. Zlasti portret matere je prav izborna študija.

Šantel Henrika ima med štirimi svojimi stvarmi precej dobro »Kmetico iz monakovske okolice« z letnico 1903. Karakteristika je posrečena, in vsa slika zelo naravna. Pastelni glavi se vsilujeta po svoji spretni maniri, brez posebnih vrlin.

Saša Šantel podaja dober moški akt, krepak, s finimi refleksi. Malo je zarisan, a dela v celoti najboljše vtis. »Berač« je prehladnih barv, a dosti boljše kakor njegov dvojnik »Na hodniku«. Škoda, da ga ni naš dragi Saša strmoglavil skozi okno.

Vavpotič Ivan je razstavil zelo živo in mrzlo Idrijo, zato me ni prav nič ogrela.

Zajec Ivan je pokazal in podal plod svoje izredne pridnosti. Dvajset kipcev in reliefov in skic in vaz in risb je razložil pred nami. Mnogo tega blaga je namenjenega za trg, a »Kozakove sanje« so lepo umetniško delo, ki mu gre vsa čast. »Težaki« so zanimiva skica, ki bi izvršeni — v slučaju peli hvala svojemu stvarniku. — Vaza I. je lepo umetniški obrtno delo, »Parižanka« in »Bahantinja« se nam predstavljata v svoji rafinirani, sladki tehniki.

Žmitek Peter iz Ljubljane je razstavil mnogo in nekaj prav dobrega. »Pogled na Vič« je mestoma izvršten. Vas sama ter sploh ozadje je podano izborna. Ta slika bi utegnila biti izmed njegovih najboljših stvari, da se ni prednji del umetniški nekoliko ponesrečil. Ozadje pa je slikano jako sveže, mehak kolorit se izliva v nežno harmonijo, polno poezije. Tudi slika »V svojem kotičku« se prijetno odlikuje po svežih, sočnatih borvah in ubrani harmoniji. Simpatično delce je to po drzni tehniki in v posameznostih zelo spretno obdelano. Polna umetniških vrlin je sličica »V zavetju«. Kako enostavno in sigurno je prijatelj Žmitek naslikal umotvor, ki odgovarja vsem zahtevam. Tu nas nič ne moti, barve so sveže in naravne, tehnika preprosta, občutje izborna. Dokaj prikupljiva je slika »Koncem marca« in »Jadrnice«, da ne pozabim slike »Ob Gradiščici«, ki zasluzi vse priznanje. Omenim še »Ribe«, zanimive po svoji starinski tehniki in koloritu, kar zelo harmonizira z okvirjem. V svojem velikem številu slik je Žmitek precej različen, in včasih je težko poznati iz njih enega in istega mojstra. O vseh njegovih stvarih mi ni možno govoriti, zakaj preveč jih je. Meni in še marsikomu bi bi l Žmitek mnogo simpatičnejši, da je k številu razstavljenih slik — 47 — prištel l in

to vsoto delil s 4. V resnici — umetniški utis bi bil mnogo boljši in harmoničnejši, zakaj umetnik brez avtokritike ni cel umetnik. Isto velja še za tega in onega naših prijateljev.

In tako se od vseh poslavljam z lepim pozdravom: »Ostanite zdravi in mladi!« Golar.

Vstaja v Albaniji.

Zaduje dni je postalo jasno, da so bile uradne turške vesti o sklenjenem premirju z Arnauti docela neresnične. Vstaja je vsplamtela z novo silo in turška vojska se bje na staroslavnem Kosovem polju in po južnih dohodih do njega dan zadnevom z vstaši. Ti so poslali svoje poglavarje v Carigrad, da se pogajajo glede miru; opravili niso nič, ker hoče turška vlada na vsak način streti albanski odpor in uničiti albanske privilegije. Med dogovori z Arnauti so Turki pošiljali vedno več vojaštva v skalovito Albanijo — a tudi Arnauti so imeli več velikih shodov, na katerih so sklenili, da ne marajo nobenih mladoturških reform in da hočejo svoje stare pravice braniti z orožjem v roki. Imeli so že nekoliko uspehov in jih bodo morda še kaj imeli. Turška vojska se težko giblje in si Turki še vedno niso docela na jasnem, ali bi se dogovarjali ali neusmiljeno udarili.

Torgut — ali Džavid paša?

Iz Soluna prihaja vest, da Turki niso zadovoljni z mehkim in neodločnim sedanjim višjim poveljnikom Torgut-pašo, temveč da hočejo imeti na čelu vojske energičnega in strašnega Džavid-pašo. On je že lani vodil kazensko ekspedicijo proti Arbanasom in velja o njem isto, kar je pokojni Radecki rekel o strašnem pacifikatorju Ogerske, baronu Heinau-u: on je britva, ki dobro služi, ako se ga primerno uporabi. Ako prevzame poveljstvo Džavid, potem se bode pričel za Staro Srbijo niz krvavih bojov; sela in kule bodo zginjale, vodje bodo šli na vislice, dežela bode pa odmevala od boleznega kriča zdesetkovanih in ranjenih. Mladoturški krogi so s Torgutom zategadelj tako nezadovoljni, ker je služil doslej kot vojaški ataše v inozemstvu in ne pozna dežele in ljudi. To je takoj pokazal s tem, da je odredil glavno taborišče v vojaško brezpomembnem Lipjanu in ni pravočasno zasedel višin pri važnem sedlu Kačaniku, ki obvladuje železniško in sploh prometno zvezo skopeljskega okoliša s Kosovim poljem in sandžakom Novi Pazar. Vrh tega je baje Torgut zelo pobožen: izdal je celo vrsto proklamacij, na katerih zaklinja Albance pri Alahu in 7 nebesih, naj se pokore in odložijo orožje mesto da bi govorili topovi in repetirke. Tudi je postavil čete v vrste in pozval dotične vojake, ki bi ne streljali v boju na moslime (Albance), naj stopijo iz vrste. Seveda ni nikdo stopil. S tem pa se seveda ne goji vojni duh in razpoloženje.

Napredovanje Albancev. — Povodnji.

Med Solunom in gornjo Albanijo so pretrgane vse vezi. Čete in vojni material se mora spravljati preko Kalkandelena. Albanci niso zadovoljni s Kačanikom, temveč se govori, da hočejo zasesti tudi skaloviti defile pri Demirkapu, da bi odrezali od sveta tudi Skoplje in zabranili vojaške transporte. Potem bi preostajal Turkom dolgotrajni dovoz po morju. Vrh tega so nastale v Albaniji velike povodnji, ki silno ovirajo gibanje turških čet, katere stoje večinoma v dolini. V Mitrovici se je sesulo vsled povodnji nad sto hiš. Položaj turške vojske je torej precej neugoden; imela je v bojih 26. in 27. tudi velike zgube; govori se o 200 mrtvih in ranjenih, kar pa ne bode resnično, temveč so številke precej višje. Vrh tega so se začeli Arnauti puntati tudi v južni Albaniji, v vilajetu Janini. Iz Soluna poroča koresp. biro, da prebivalstvo v Himari ignorira urade in insultira komisijo, ki je bila vsled tega poslana tje. Turki so poslali v Himaro dva bataljona z eno baterijo.

Boj za sedlo in vas Kačanik.

V četrtek zvečer se je pričel boj za sedlo in vas Kačanik. Turki so pričeli naskoke od vseh strani in se obilo poslužujejo svojega topništva, katero Arnautom manjka. — Vas Runjevo je v ognju, vstaši so morali zaradi silnega obstreljevanja sprazniti tudi vas Kačanik. Zadnja poročila iz Sojuna javljajo, da so turške čete baje že zasedle to toliko važno postojanko.

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta

izdeluje vse različne vrste obutal v modernih fazonah in po solidnih cenah. V zalogi ima tudi zgotovljeno obutev.

oooooooooooooooooooooooooooo

Lahek zaslužek za vsakega

4 do 10 kron
dnevno pri prodaji za vsakogar potrebnega predmeta. Pošljite vaš naslov in 75 vin. v znamkah in dobiste takoj doposlane vzorce in prospekt. Firma: **F. P. 229 Dunaj, VII. Mariahilferstrasse šte. 76.**

288 13-4

oooooooooooooooooooooooooooo

Rafael Salmič

trgovina z urami in zlatnino v „Narodnem domu“ v Celju.

Velika izbor **novosti**, zlatih in srebrnih verižic, priveskov, dolgih zaponk, zapestnic, uhanov, prstanov, gospodskih in damskih ur, nastavkov, jedilnih sprav, predmetov v novem srebru, optičnih predmetov i. t. d. Naročite cenike. Postrežba točna in solidna.

Darujte dr. sv. Cirila in Metoda!

R. DIEHL, žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinoveca, brinovca, vinskega žganja i. domačega **konjaka.**

Poštne hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

„LASTNI DOM“

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

Uradije se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure dopoldne.

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruge ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem tako da dobijo na leto celih **5 K** od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnic in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih

pet od sto (5%)

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzojavi: „Kamnoseška industrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnimi obratom.

Izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnic, fasad, podbojev, pemolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementa.

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd.

Brušenje, polivanje in struganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sljenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah. Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakev).

Tiskovanje cerkva, dvoran in hodnikov s samotnim ali cementnim tiskom. Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah. Popravljanje spomenikov, ude: laganje napisov v iste.

Vinko Kukovec

stavbeni podjetnik in tesarski mojster, lastnik parne žage na Lavi pri Celju
prevzame vsakovrstna

stavbena zlasti tesarska dela.

61 50-15

a Samomor z vinom je poskusila na Dunaju 16 letna delavka Jožefa M. Ker je bila njena ljubezen po njenem mnenju zelo nesrečna, se je neznansko napila vina, kar je kmalu učinkovalo. Našli so jo nezvestno in vsled zavžite pijače jej je srce le še polagoma bilo in skoro bi jo bila zadela kap. Ščasom se je pa iztreznila.

a Nenavadna zakonca. V sedmem okraju v Budimpešti se je poročil 62 let star ravnatelj neke tovarne z 12 let staro hčerko kuharice. Stari je gojil razmerje z deklico in ko je mati izvedela za to, je silila na ženitev. Zdravniki so res izdali dekletu spričevalo, bila je zdrava in nenavadno razvita, justično ministerstvo jej je pa izpregledalo starost. Kaj vse ljubezen stri!

Nihče več ne godrnja
Čez slabosti in težave,
Ako

spozna,
ki drži želodce zdrave!

Najboljše krepčilo želodca!

potrebno v vsaki skrbni hiši!

Ljudska kakovost liter K 2'40.
Kabinetna kakovost " " 4'80.
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Ponaredbe kaznive.

Hotel

v lepem slovenskem trgu Spodnjega Štajerja
z vsemi potrebnimi prostori je takoj

za prodati.

Leži tik kolodvora in sploh na jako prometnem kraju. — Ponudbe naj se pošljejo na upravnništvo tega lista.

299 3-1

Hiša z vrtom

in drvarnico, 5 minut od treh tovarn v Gaberju pri Celju, se takoj po nizki ceni prodaja.

Več se izve pri lastniku **Franco Grilec**, Gaberje pri Celju.

254 3-3

Isče se

restavrater

za večji hotel na Gorenjskem pod jako ugodnimi pogoji. Ponudbe do 10. maja t. l. na „Tourist office“ v Ljubljani Miklošičeva cesta.

289 3-3

Čebelarjem

naznanjam, da sem vpeljal v svoji trgovini tudi vse za čebelarstvo potrebno orodje. Naročila izvršujem točno.

Veletrgovina z železnino
„Merkur“, P. Majdič, Celje.

Dve krasni

stanovanji

vsako obstoječe iz 4 sob s prip. z že obdelanim vrtom za sočivje in lepim parkom ter lastno kopaljo v Savinji itd. se v vili „Savinski dvor“ (Sannhof), oddaljeni 5 minut od sredine mesta Celje, takoj oddata v najem. — Vpraša se pri t. č. oskrbniku **Josipu Berku**, knjigovodji Posojilnice v Celju, ogleda pa na licu mesta vsak dan od 1. do 3. ure popoldan.

Hiša v Trbovljah

nova, enonadstropna, z balkonom, 10 sobami, 2 kletima, 2 čumnatama, lepim vrtom, zasajenim z mladimi drevjem, tik okr. ceste, pripravna za vsako obrt, se pod ugodnimi pogoji prodaja. Več pove upravnništvo „Nar. Dnevnika“.

296

3-1

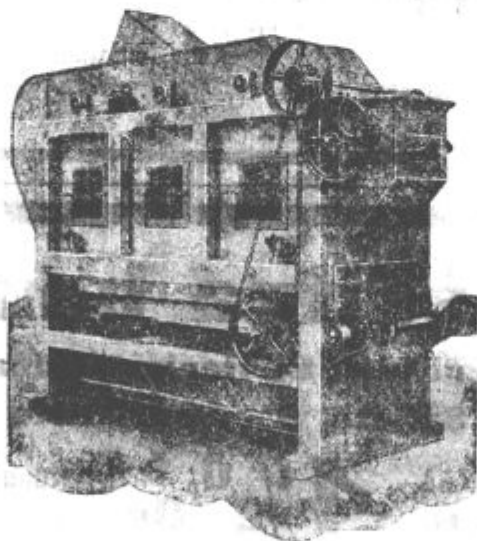
Ravnokar je izšel najnovejši zelo praktični **poletni vozni red** veljaven od 1. maja do 1. oktobra 1910 ob enem s koledarjem za leto 1910.

Pregledal ga je višji železniški uradnik. — Obsega vse železniške proge, ki teko po slovenskem ozemlju. Dobiva se v nekaterih knjigarnah in trafikah in v založbi „Gorenjca“ v Kranju. — Cena 20 vin., fino vezan 40 vin.

JOS. ČRETNIK

izdelovatelj umetnih mlinov in žag, kakor tudi mlinov za rabo na roko, z gepljem, vodno in parno silo v Št. Jurju ob juž. žel.

Krasne reference!

Krasne reference!

Izdelujem načrte, proračune in prošnje za stavbena dovoljenja brezplačno.

Na prodaj!

Divno posestvo „FREIHOF“ v prijazni vasi Orešje je naprodaj ter obstoji iz sledečih predmetov:

1. **Vinograd**, kateri ima roditi 1000 veder vina, ako se še samo en oral njive poleg z žlahtnimi trtami obnovi.

2. **Krasni sadonosnik**, ki daje najzlahtnejše namizno sadje od spomladi do jeseni, potem jabolč in sliv do 400 vagonov.

3. Okoli 2 orala ograjenega **vrtja** za zelenjad z eksotičnim namiznim sadjem.

Posestvo leži ob obeh straneh ravne lepe ceste na dolžini okoli 500 metrov, im. nevsahljivih studencev, je skoraj vse novo ograjeno, vsa lega proti jugu s krasnim razgledom po Sotelski dolini, proti severnim vetrovom z romantično goro zarovano in je razen gozdica vse arondirano.

Na stavbišču so slede poslopja:

1. Lep gradič „FREIHOF“, na kateri gleda kot tekmeča iz višine kakor sokol „Bizeljski grad“, je okoli 38 m dolg in okoli 18 m širok, proti dolini dvonadstropen. Od cestne strani je raven vhod skozi železno ograjo obdan cvetličnjak, angleški vrt. Mnogo je sob in dvoran kakor nalašč za več rodbin letoviščarjev. En del del ostane za šolsko porabo, dokler ne bo nova šola dozidana, samo žal, da dvorane predpisane širskosti nimajo. Kleti je za 2000 veder in sodov
2. Gospodarsko poslopje s kozolcem.
3. Svinjaki. 281 4-2
4. Prešnica s prešami in kadmi.
5. Žitnica, drvarnica in gradnja za perutnino.
6. Sušilnica za sadje in žganjarna.

Vsa poslopja so zidana in z opeko krita. — Del njive za šolsko stavbišče ni na prodaj.

Vrednost je brat bratu 50.000 kron, prodaja se za lastno ceno 32.000 kron, pri takojšnjem plačilu pa po dogovoru. — Posestvo je bremen prosto. Leži četrt ure od projektirane postaje Sotelske železnice. Kdor je količjak petičen in kdor se količjak spozna, kakšna vrednost je tamkaj za pridobiti, naj te ugodne kupčije ne opusti, si ogleda, ter naj oферtnim potom ponudbo stori do **16. maja t. l.** na

županstvo na Bizeljskem postaji Brežice, Štajersko.

„Hercules“

zavaruje osebe brez razlike vere, narodnosti in stanu, katere niso na dan vpisa mlajše od 15. ter starejše od 80. leta. — Vsakdo zamore zavarovati sebe v korist drugega, oziroma tretje osebe v lastno korist in to brez vsakega zdravniškega pregleda. — Vsa pojasnila daje glavno ravnanstveno podrobne zadrage „Hercules“ na Reki.

260 —2

Najboljši češki nakupni vir.

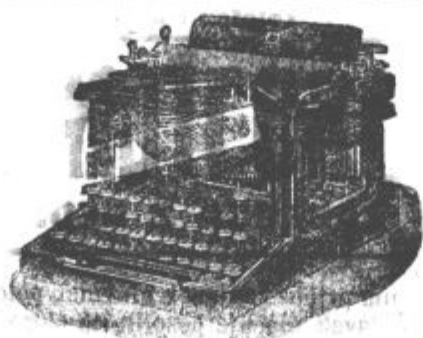
Ceno posteljno perje:

1 kg sivega, dobrega, puljenega 2 K. boljšega 2 K 40 h; prima polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg velefinnega, snežnobelega, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivega 6 K; 7 K; belega, finega 10 K. najfinejši drsni puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg, dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, moorega, belega ali rumenega nankinga, pernica, 180 cm dolga, 116 cm široka, z 2 zglavniki, vsak 80 cm dolga, 58 cm široka, napoljen z novim, sivim, jako stanovitnim puhastim postelnim perjem 16 K; napol puh 26 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 2 K, 3 K 50 h; 4 K. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj ali zamenjati franko. Za neugajajoče se povrne denar. — Cenovnik zastoj in franko. 59 25-15

S. Benisch, Deschenitz, šte. 199, Šumava, Češko.

Pisalni stroj z vidno pisavo
L. C. SMITH & BROS

ima: tečaj na krogah pri vozu, tečaj na krogah pri izseku, tečaj na krogah pri tipkinem dvigalu. 266 —8

Noben drug pisalni stroj nima teh eminentnih prednosti. Ta stroj je vspeh 20 letnih izkušenj v izdelovanju samopisnic. V najkrajšem času se je prodalo 100.000 teh strojev v popolno zadovoljnost odjemalcev, ki stavijo pri nakupu velike zahteve. Ako se mudite v Celju, ne zamudite prilike si ogledati ta najpopolnejši pisalni stroj.

Zahtevajte brezplačno razkazovanje stroja! — Zahtevajte prospekt!

10 letno funkcijsko jamstvo!

Predno si nabavite kak pisalni stroj, zahtevajte prospekt, brezplačno in brezobvezno razkazovanje stroja pri

Zvezni trgovini
v Celju.

Učenca

ki ima veselje do čevljarke obrti, sprejme takoj
Štefan Strašek, Celje. 291 2-2

Večja češka tovarna sprejme mladega uradnika

trgovsko naobraženega, veščega slovenske in nemške korespondence. — Eventuelno se sprejme mlad gospod brez prakse. — Ponudbe s prepisi spričeval pod „Uradnik“ na upravništvo tega lista do 1. prihod. meseca. 278 3-3

249 38-3

Edina štaj. narodna steklarska trgovina

Franc Strupi

Celje, Graška cesta.

Prevzetje vseh steklarskih del.

Najsolidnejša in točna postrežba.

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklenih in porcelanastih posod, svetilk, vsakovrstnih šip, ogledal in okvirjev za podobe.

Na debelo! Na drobno!

Kapunov grad

posestvo poleg kapucinskega mosta v Celju, na prijetni višini ležeč je **naprodaj.**

Lega krasna in zdrava, divni razgled čez mesto Celje in okolico. Vodovod vpeljan.

Poleg grada je prilično 4 orale zemljišča, vrt za zelenjavo, plemenito trsje in nasajeno sadno drevje, njiva, travnik in senčnati gozd, kateri meji na mestni log celjski. Za stavbišča brezprimerno lepa lega. — Pojasnila daje

Anton Cvenkel, trgovec in posestnik, Št. Peter v Savinski dolini. 292 3-2

Svarilo za hmeljarje!

Ne prodajte hmelja v zemlji, kajti upa se, da bode cena pozneje boljša. — Pojasnila glede cen pri meni vsak čas. 267 3-3

Anton Tiršek, Celovec
Adlerjeva (Orlova ulica) št. 14.

Proti škodi po toči

zavaruje

na Štajerskem, Koroškem in Kranjskem

c. kr. priv. avstr. zavarovalna družba

„Dunav“

Ponudbe sprejemajo in pojasnila dajejo vsi lokalni zastopniki ter poštne družbe, kakor tudi generalni zastop v Gradcu, Hofgasse 8.

264 3-2

Veletrgovina z železnino

„MERKUR“

PETER MAJDIČ
Celje.

se priporoča za nabavo vsakovrstne železnine, stavbenih nosilcev, portlandskega in romana cementa, strešne lepenke, žičnih mrež, kovanih in žičnih ograj vsakovrstne izpeljave, vseh potrebščin za vodovode in vodnjake, različnih okovov in orodja za vsako obrt.

Nadalje priporoča vsakovrstne gospodarske stroje, kakor: vitelje, mlatilnice, škropilnice za vinograde itd.

Postrežba točna.

Cene nizke.

259 14-6

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica kron 3.000.000. v lastni hiši, Stritarjeva ulica št. 2. Rezervni fond kron 400.000.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu in Sarajevu. 149 40-9

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih **4 1/2 %** Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Poštno-hran. rač. št. 848.428.
1128 zadrušnikov.
Vplačani deleži K 21.024.—

Ustanovno leto 1881.
Telefon št. 2.

Rez. zaklad nad K 100.000.—
Denarni promet v letu 1909
K 4.020.030-96.

„SAVINSKA POSOJILNICA V ŽALCU“

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO.

Hranilne vloge obrestuje po 4 1/2 % z letnim pripisovanjem k glavnici, položbe v tekočem računu pa po dogovoru, od dne od dne s polletnim kapitalizovanjem. **Rentni davek** plačuje posojilnica sama. **Hranilne knjižice** drugih zavodov sprejema kot gotovino. **Posojila** daje na hipoteke, hipotek rne cesije, vrednostne listine, dragocene stvari, na blago, ki ni pokvari podvrženo in na poroke; dovoljuje odprti kredit v tekočem računu in eskomptne trgovske menice. Obrestna mera je 5 do 6 %. Preskrbuje ceno inkaso nakaznic, menic in v tekočem računu poslovanje s čeki. — Postrežba v vsakem oziru kulantna in točna. Poštnohranilne položnice in lastni čeki na razpolago. Posluje vsak dan; posebni uradni dan za stranke pa je izven praznikov vsak ponedeljek in petek.

Ravnateljstvo:
Predsednik: Franc Roblek, veleposestnik in državni poslanec. Blagajnik: Josip Širca, veleposestnik in župan.
Tajnik: Franc Piki, posestnik. Odbornika: Dr. M. Bergmann, zdravnik in posestnik; Josip Žigan, veleposestnik.

293 26-1

Trgovski pomočnik

star 18 let, dober prodajalec, v vseh vrstah mešane stroke dobro izurjen, želi službo premeniti takoj ali v nekaj tednih. Ponudbe se naj blagovolijo pošiljati pod „Pošten“ poste restante, Muta, Kranjsko. 3-2

IVAN KACIN
POLHOV GRADEC
 . . . pri Ljubljani . . .

Izdelovalnica vsakovrstnih harmonijev po najnovšem ameriškem sistemu po neverjetno nizkih cenah.

 . . . Ceniki . . .
 franko in gratis

294
2-9

Širite Nar. Dnevnik.

Sukno

ševjot in kamgarn za moške obleke se dobi v velikanski izbiri in nizkih cenah v narodni veletrgovski hiši

R. Stermecki, Celje.

Vzorci proti vrnitvi zastoj in pošiljatve čez K 20.— franko. Zahtevajte „Bomba“ tkanina, preizkušena najboljša za žensko in možko perilo. Kos 23 m franko K 15.50. Naročite cajgaste ostanke po 20 m trpežni K 8.—, fini K 10.—, zelo fini K 12.—. 32 52-15

Sukna

in modno blago za obleke

priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno v Humpolcu na Češkem.

Vzorci franko. 96

297 — 5
Šubičeva slika

Franceta Prešerna

ter Groharjev

∴ Primož Trubar ∴

v okvirju ali brez okvirja se dobijo v Zvezni trgovini v Celju. Velika zaloga najrazličnejših svetih in modernih slik. Portreti slavnih pisateljev, muzikov itd. Ceniki na zahtevo franko.

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda!

Najbolj varno naložen denar je v slovenski Mestni hranilnici ljubljanski

Stanje hranilnih vlog nad 37 milijonov K.

Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

Mestna hranilnica ljubljanska obrestuje hranilne vloge po 4 1/4 %

ter pripisuje nevzdržene obresti vsakega pol leta h kapitalu.

Za varnost denarja je porok zraven rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in vso svojo davčno močjo. V to hranilnico vlagajo sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.
Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega in ga vlagateljem ne zaračuni. — Denar se lahko pošilja tudi po pošti.

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Posoja se na zemljišča po 5 % obresti in proti amortizovanju posojila po najmanj 1/4 % na leto. Dolžnik more svoj dolg poplačati tudi poprej, ako to hoče.
Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Mestna hranilnica izdaja lične

domače hranilnike.

Priporočamo jih zlasti staršem, da z njimi navajajo otroke k varčnosti. V podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov upeljala je ta slovenska hranilnica tudi

kreditno društvo.

Mestna hranilnica ljubljanska je v lastni palači v PREŠERNOVI, prej SLONOVI (Elefantovi) ulici šte. 3.

185 12-2

Tiskovine v moderni obliki so dandanes, kakor znano, potreba vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo navadno vsled pomanjkanja časa neprečitane v koš. Sleherni, ki to upoštevajo in delujejo dosledno v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosežen uspeh, ker se prejemniku vsili nehote prepričanje, da deluje z vzornim podjetjem, katero se potrudi v vsakem oziru izvršiti naročilo skrajno natančno in z namenu potrebnim učinkom. Zavod, ustrežajoč vsem zahtevam na polju moderne tiskarske tehnike je Zvezna tiskarna v Celju, Schillerjeva cesta šte. 3. — Založena z modernimi črkami in okraski, kakor tudi opremljena z brzotisknimi stroji najnovejše konstrukcije in zlagalnimi pristroji je v položaju v polni meri zadovoljiti svoje cenjene stranke. — Naročila izvršuje točno in solidno. — Cene nizke.

Agro-Merkur

-- v Ljubljani. --

Uradni prostori: Janez Trdinova ulica št. 8. Podružnica: Trst, ulica Stadion št. 3. Skladišče in kleti v Trstu in Ljubljani.

Agro-Merkur je trgovcem in gostilničarjem itd., zadrugam, društvom itd. najboljši vir za nakupovanje blaga.

Pozor! Umetna gnojila, galica, žveplo, krmila, semena stroji in orodja.

Vina! Štajerska, istrska, dalmatinska, dolenska, goriška, vipavska, zalamčeno pristna vina.

--- Sir, maslo, žito, moka, olje itd. ---

-- Agro-Merkur preskrbi vsako blago. --

Agro-Merkur kupuje vse pridelke in izdelke.

29-17 Cene najugodnejše, postrežba solidna. 29

Zahtevajte pravila, cenike. --- Ponužite svoje pridelke.

Karol Vanič, Celje, 'Narodni dom' priporoča veliko zalogo

novosti v suknenem in manufakturnem blagu.

Velika narodna manufakturna trgovina.
Cene strogo nizke.

33 52-17

Zvezna trgovina v Celju

V zalogi ima potreščine za pisalne stroje vseh sistemov po originalnih cenah, kakor: ogljeni papir v treh kvalitetah: črni, modri in vijoličasti. — Trakove za vse sisteme v vseh baryah. — Sprejema tudi abonement na trakove. — Radirke in olje za stroj. Edisonove mimeografe za strojepisce. — Edisonove mimeografe za ročno pisavo. — Voščeni papir, barvo črno in modro za mimeograf. — Vsakovrstne papirje za stroj.

Posreduje pri nakupih pisalnih strojev.

83 48-13

Južnoštajerska hranilnica v Celju v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4 odstotke ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Šoštanj, Sevnica, Šmarje, Gornji Grad in Vransko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 280.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrodne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 kron, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitvev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K. Sprejema tudi hranilne knjižice drugih posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovenci, poslužujte se Južnoštajerske hranilnice pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, da se naloži denar za mladoletn oziroma za varovance izključno le v Južnoštajersko hranilnico.

43 52-16

POSOJILNICA V CELJU

Telefon šte. 22.

v lastni hiši „Narodni dom“.

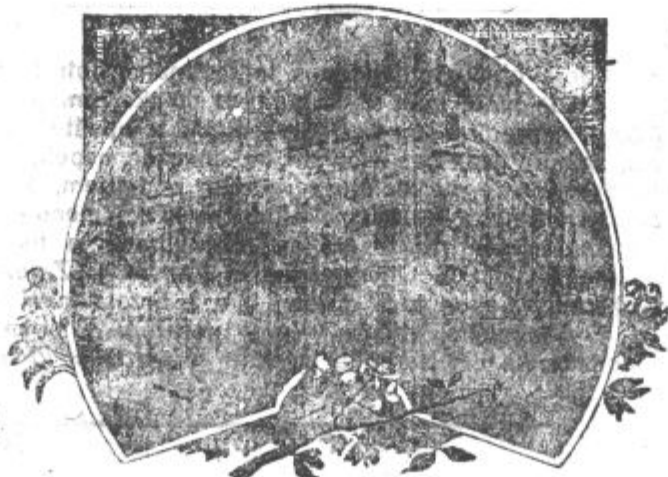
Telefon šte. 22.

POSOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad 4200 zadrugnikov, kateri imajo vsega nad 88.000 kron vplačanih deležev.

POSOJILNICA uraduje vsak dan od 9. ure do 12. ure dopoldne razun nedelje in praznikov.

Poštne hranilnice ček. št. 9579

Nad 6 milijonov kron hranilnih vlog

HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, ako tudi ni član zadruge ter jih obrestuje po 4 1/2%. — Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. Posojilnica plačuje rentni davek sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem. Posojila daje na osobni ali hipotekarni kredit proti 6%, 5 1/2% in 5% obrestovanju.

Nad 340.000 kron rezervn. zaklada

13 52-17